

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TASARIM ANA BİLİM DALI
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI TEZLİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TÜRK YAZARLAR TARAFINDAN YAZILMIŞ
ELEKTRO GİTAR METOTLARININ ÖĞRETİM
YÖNTEMLERİ VE DİDAKTİK AÇIDAN
İNCELENMESİ**

**KAAN NUHOĞLU
18740005**

**TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. E. CEYLAN ÜNAL AKBULUT**

**İSTANBUL
2021**

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TASARIM ANA BİLİM DALI
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI TEZLİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TÜRK YAZARLAR TARAFINDAN YAZILMIŞ
ELEKTRO GİTAR METOTLARININ ÖĞRETİM
YÖNTEMLERİ VE DİDAKTİK AÇIDAN
İNCELENMESİ**

**KAAN NUHOĞLU
18740005
ORCID NO: 0000-0002-1690-3197**

**TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. E. CEYLAN ÜNAL AKBULUT**

**İSTANBUL
2021**

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TASARIM ANA BİLİM DALI
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI TEZLİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK YAZARLAR TARAFINDAN YAZILMIŞ
ELEKTRO GİTAR METOTLARININ ÖĞRETİM
YÖNTEMLERİ VE DİDAKTİK AÇIDAN
İNCELENMESİ

KAAN NUHOĞLU
18740005

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 29.01.2021

Tezin Savunulduğu Tarih: 27.01.2021

Tez Oy Birliği ile Başarılı Bulunmuştur

	Unvan Ad Soyad	İmza
Tez Danışmanı	: Doç. Dr. E. Ceylan ÜNAL AKBULUT	
Jüri Üyeleri	: Prof. Dr. Turan SAĞER	
	Doç. Dr. E. Ceylan ÜNAL AKBULUT	
	Dr. Öğr. Üyesi Rıfat AKYEL	

İSTANBUL
OCAK 2021

ÖZ

TÜRK YAZARLAR TARAFINDAN YAZILMIŞ ELEKTRO GİTAR METOTLARININ ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ VE DİDAKTİK AÇIDAN İNCELENMESİ

Kaan Nuhoglu

Ocak, 2021

Bu çalışmada Türk yazarlar tarafından yazılan tüm elektrogitar eğitim metotları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırma metodu olarak betimsel yöntem ve tarihsel tarama yöntemi kullanılmıştır. İlk bölümde enstrümanın tarihçesi ve gelişiminden bahsedilmiş, ardından metotlar analiz edilmiştir. Analiz ederken baz alınan ana parametre metodun başlangıç seviyesinden ileri seviyeye gelinceye kadar enstrüman öğretiminde teknik ve teori konularında düzey yükseltmedeki basamaklandırma başarısı olmuştur. Analizlerde çıkan sonuçlar detaylı bir biçimde yazılmış ve son olarak da metotların karşılaştırması yapılmıştır. Metotların barındırdığı ortak içerikler tespit edilmiş, konu basamaklandırma başarısı sıralanmış, elektrogitar öğretilmesine yaklaşım şekilleri açıklanmıştır. Ortaya çıkan tüm bu bulgular yazılı ve tablo biçiminde sunulmuştur. Sonuç olarak, Türk yazarlar tarafından yazılmış elektrogitar metotları konu basamaklandırma açısından geliştirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Elektro Gitar, Metot, Basamaklandırma, Teori, Teknik

ABSTRACT

TEACHING METHODS AND DIDACTIC EXAMINATION OF ELECTRIC GUITAR METHODS WRITTEN BY TURKISH WRITERS

Kaan Nuhoğlu

January, 2021

In this study, all electric guitar training methods written by Turkish authors were analyzed comparatively. Descriptive method and historical survey method were used as research methods. In the first part, the history and development of the instrument is mentioned, then the methods are analyzed. The main parameter taken as basis in the analysis has been the success of stepping up the level of technique and theory in instrument teaching from the beginner level to the advanced level of the method. The results of the analyzes were written in detail and finally, the comparison of the methods was made. The common contents of the methods were determined, the success of subject stratification was listed, and the approaches to the electric guitar teaching were explained. All these findings were presented in written and tabular form. As a result, electric guitar methods written by Turkish authors should be developed in terms of subject cascading.

Key Words: Electro Guitar, Method, Cascading, Theory, Technique

ÖN SÖZ

Yapılan kaynak araştırmaları sonucunda ülkemizde elektrogitar metot kitapları incelemesi konusunda yayınlanan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu kapsamda çalışmanın bu alana katkı sağlayabileceği kanısı oluşmuştur. Türkiye’deki metot kitapları hakkında araştırma yapmak isteyenlerin bu araştırmadan faydalanabileceği düşünülmektedir.

Bu çalışmanın her aşamasında bilgi, emek ve tecrübelerini benimle paylaşan kıymetli tez danışmanım Doç. Dr. E. Ceylan NAL AKBULUT hocama sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

On dört yaşımdan itibaren elimden hiç bırakmadığım gitarıma başlamaya beni teşvik eden kıymetli kardeşim Serdar Erdoğan ÇALIK, tez yazım sürecimde bana desteklerini hiç eksik etmeyen kıymetli müzisyen kardeşim Sadık Eren TAşTEKİN, sevgili ailem; iğdem NUHOğLU, Yaşar NUHOğLU ve Ayşenur Kübra NUHOğLU, bugüne dek kendilerinden çok değerli bilgiler ve tecrübeler öğrendiğim başta Prof. Dr. Turan SAğER hocam olmak üzere kıymetli tüm hocalarım ve öğrencilerime şükranlarımı sunarım.

İstanbul; Ocak, 2021

Kaan Nuhoğlu

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	vii
1. GİRİŞ	1
1.1. Elektro Gitarın Tarihsel Gelişimi.....	1
1.2. Problem	6
1.2.1. Alt Problemler.....	6
1.3. Amaç, önem, hedef	6
1.4. Araştırmanın Sayıltısı	6
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	7
2. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	8
3. YÖNTEM	13
3.1. Araştırma Modeli	13
3.2. Evren Örneklem Grubu	13
3.3. Veri Toplama Araçları	13
4. BULGULAR	14
4.1. Ahmet Seyfi ERKAN “Rock Gitar ve Teori”	14
4.2. “Solo Gitar Metodu” ve Diğer Kitapları – Bora USLUSOY	20
4.2.1. Bora USLUSOY - “Solo Gitar Metodu”	20
4.2.2. Bora USLUSOY- “Solo Gitar Metodu II (İleri Teknikler)”	23
4.2.3. Bora USLUSOY – “Solo Gitar İçin Diziler ve Arpejler”	25
4.3. Selim IŞIK.....	25
4.3.1. Selim IŞIK – “Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -I-)”	26
4.3.2. Selim Işık “Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -II-” ..	33
4.4. Aycan KARADAŞ	41
4.4.1. Aycan KARADAŞ- “Aycan’la Gitar Dersi”	41
4.5. Bülent İŞBİLEN.....	43
4.5.1. Bülent İŞBİLEN ve Burak ERDOĞAN “Elektro Gitar Metodu”	43
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	48
KAYNAKÇA	53
ÖZ GEÇMİŞ	55

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 4. 1: Öğreti stilleri tablosu	45
Tablo 4. 2: Müzik tarzı içerikleri tablosu	46
Tablo 4. 3: Öğreti seviyeleri tablosu	47

1. GİRİŞ

Araştırmanın problemi, alt problemleri, amaç, önem ve hedefi, sayılısı, sınırlılığı ve araştırmayla ilgili literatür çalışmaları giriş bölümünü oluşturmaktadır. Ayrıca elektrogitarın tarihsel gelişimiyle ilgili genel bilgilere de yer verilmiştir.

1.1. Elektro Gitarın Tarihsel Gelişimi

Elektro gitar çağımız modern müzik dünyasında yaygın olarak kullanılan vazgeçilmez enstrümanlardan birisidir. Blues, Rock'n roll, Country, Heavy Metal gibi müzik akımlarında temel enstrümanlarla birlikte kullanılan tamamlayıcı müzik enstrümanı olarak öne çıkmış, bu gibi müzik akımlarının gelişmesine bağlı olarak varyasyonlar geçirerek gelişme göstermiştir. Bu gelişmeler sonucunda Fender, İbanez, Jakson, Gibson gibi çeşitli elektro gitar modelleri ortaya çıkmış ancak bu modellerde elektro gitarın aslına sadık kalınmıştır. Elektro gitarın müzik dünyasında kullanılmaya başlaması 1900'li yıllarda olmuştur. Elektrik-elektronik konusunda uzman olan Paul Tutmarc yaptığı test ve denemelerinde telefon ve radyolarda kullanılan elektronik devreleri inceleyerek bu devrelerin gitarda kullanılabilirliğini araştırmış ve bunları gitara adapte ederek elektro gitarın çalışma ilkelerini keşfetmiştir. İlerleyen zaman içerisinde Tutmarc, mıknatısların elektromanyetik gücünden yararlanarak gitar tellerinin birim zaman içerisinde titreşim hızı ve titreşim gücünü arttırarak elektro gitarın temellerini atmıştır. Bir ses mühendisi olan Lloyd Loar yapılan bu çalışmaları inceleyerek 1924 yılında bu mekanizmaları geliştirmiş gitarda manyetik sistemi ilk kez kullanarak gitar tellerinden oluşan titreşimleri elektrik sinyallerine çevirmeyi başarmıştır. Ancak buraya kadar yapılan çalışmalar gitarın yaygın pratik bir enstrüman olarak kullanımını sağlayamamıştır. Gitarın yaygın pratik bir enstrüman olarak kullanımı 1931 yılında Rickenbacker Electro firması çalışanı George Beauchamp tarafından Kızartma tavası' (Frying pan) olarak adlandırılan ve çelikten imal edilmiş müzik aletinin tasarlanarak bütün prosedürlerinin yerine getirildikten sonra 1936 yılında patentinin alınması ile olmuştur (Dökümcü, 2019, 1).

‘Kızartma tavaşı’ olarak adlandırılan bu müzik aleti Hawaii müziği için tasarlanmıştır. Şöyle ki klasik gitarın çok yaygın olarak kullanıldığı Hawaii’de konser, toplantı ve müzik şöenlerinde yapılan müziğin kalabalık halk kitlelerine ulaşmasında zorluklar yaşanmış ve gitar sesini yükseltme zorunluğu ortaya çıkmıştır. Bu ortamlarda kullanılmaya başlayan elektro gitar kısa sürede popüler olmuş ve müzik grupları ve orkestralarda yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Böylece tek manyetik mekanizma takılmış gitarlar orkestralardaki üflemeli çalgılar ve gür sesli enstrümanların yanında daha etkili sesiyle yerini almıştır. Manyetik sistemlerin gelişmesine bağlı olarak Charlie Christian ve Benny Goodman kendi orkestralarında Gibson ES-150 model çelik telli akustik gitarlara manyetik mekanizma takarak elektro gitarı daha etkin olarak kullanmaya başlamışlardır (Pektaş, 2010, 51).

1950’li yıllarda müzisyen Lester William Polsfuss (diğer adıyla Les Paul) telli Gibson ES-150 model çelik telli akustik gitarlara takılan manyetik sistemin, gitarın kasasının büyük olması nedeniyle gitarın sesinde bozulmalara yol açtığını fark etmiştir. L. William Polsfuss gitar sesindeki bu bozulmayı önlemek için gitarın içindeki boşlukları ortadan kaldırarak “Kütük” adını verdiği tasarımını yapmıştır. Yeni tasarladığı gitarın üretim ve ticari kullanım haklarını Gibson firmasına önermiş ancak bu öneri kabul görmemiştir. Peşi sıra zamanın popüler gitar üretim firmalarından Fender ile görüşerek anlaşmıştır. Fender “Kütük” adlı tasarımı beğenerek yapılan ön çalışmaların akabinde modeli ufak modifikasyonlarla pratikte kullanılabilir hale getirerek seri üretime başlamıştır. Bu geliştirme çalışmalarının sonucunda oluşturulan “Esquire” veya diğer adıyla “Telecaster” büyük bir beğeni toplayarak müzik dünyasında yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Les Paul’un kısa sürede elde ettiği bu başarıları gören Gion firması mucide danışmanlık teklif ederek kendileri ile çalışmasını önermiştir. Bu öneri Les Paul tarafından kabul edilerek ilerleyen zamanda çok meşhur bir model olarak ortaya çıkan özgün “Les Paul” modelini tasarlamış ve üretimine başlanmıştır. Bu çalışmalar esnasında elektro gitar tasarımı bir modelle sabit kalmamış ve yeni modeller üretilmiştir. Üretilen bu modellerin bir kısmı günümüzde de başarılı bir şekilde kullanılmaktadır.

Zamanın popüler akımları gereği 1960’lı yıllarda ülkemizde de de batı müziği akımları hızlı bir şekilde yayılmaya başlamış ve bu akımlarda pop müzik önemli bir yer almıştır. İşte burada elektro gitar devreye girerek pop müzik icralarında yerini almıştır. Bu

esnada ülkemizde batı müziğine karşı oluşan bu yönelimler sayesinde elektro gitarın ilk kez pop müzik alanında kullanılmaya başlandığı görülmektedir. Bu esnada Türk popunda yaygın olarak kullanılan bateri ve davul gibi vürmalı, piyano, org ve synthsize gibi tuşlu, keman, viyola, çello gibi yaylı, klarnet ve saksofon gibi üflemleri çalgıların yanında elektro gitarın da kullanılmaya başlamıştır. Bu dönemlerde Türkçe sözlü hafif batı müzik olarak adlandırılan ‘aranjman’ (düzenleme) akımının ilk örnekleri verilmeye başlanmış ve batılı popüler müziklere Türkçe sözler yazılmıştır. Aranjman dönemindeki kayıtlara bakıldığında müzik parçalarında genel olarak; Piyano, Org, Elektro gitar, Klasik Gitar, Bas Gitar, Kontrabas, Bateri gibi enstrümanların yaygın olarak kullanıldığı göze çarpmaktadır. Bu çalgılar pop müziğin başlıca çalgıları olması nedeniyle repertuarın temelini teşkil etmekte ve pop müzikte “altyapı” veya “renk çalgıları” olarak adlandırılmaktadır (Pektaş,2010, 51).

Dünyada bu akıma yön veren ve en önemli elektro gitar markaları olarak Fender ve Gibson sayılabilir. Bu markaların gelişim aşamaları aşağıda kısaca açıklanmıştır.

- **FENDER**

Günümüzde “Fender” olarak adlandırılan meşhur gitarın mucidi Leo Fender normalde radyo tamircisi idi. Özel hayatında saksofon çalar ve gitar ile ilgilenmemiştir. Mesleği gereği elektrik-elektronığa meraklı olan Leo Fender gitarlarda kullanılan manyetik sistemlerin ebatlarının büyük olduğunu görünce bunu küçülterek gitara adapte etmeyi tasarlamıştır. Böylece gitara ilgi duyan mucit aynı manyetik mekanizmaların daha küçük ebatlı olanlarını üretmeyi başararak bunları standart klavyeli gitarlara adapte ederek işe başlamıştır. İlerleyen zaman içerisinde ekibini genişleterek daha planlı çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çalışmalar esnasında günümüzde bile çok yaygın olarak kullanılan Fender Stratocaster model elektro gitar 1954 yılında George Fullerton, Freddie Tavares ve Leo Fender tarafından üretilmiştir. Stratocaster ya da Strat olarak adlandırılan bu model dünyada en çok kullanılan gitarlar arasında yerini almıştır. İlk olarak Amerika Folk Müzik sanatçısı Bill Carson için imal edilen ve kısaca “Fender” adıyla anılan bu model günümüzde bile yaygın olarak kullanılmaktadır. Fender ilerleyen yıllarda Telecaster diye adlandırılan ‘Broadcaster’ elektro gitar modelini üretmiştir. Bu model özellikle Jimi Hendrix gibi sol elle gitar çalanların öncelikli tercihi haline gelmiştir (Pektaş, 2010, 51).

Stratocaster ya da Strat olarak adlandırılan bu modeli ilk kullanmaya başlayan sanatçı Bill Carson olmakla birlikte, bu modelin yanında başka model elektro gitarları da kullanmıştır. Ancak aynı dönem müzisyeni olan Buddy Holly bu gitarı icra ettiği bütün stüdyo kayıtlarında kullanarak vaz geçilmez tutku haline getirmiş ve tanınmasına büyük katkı sağlamıştır.

Fender kullanan dünya çapında meşhur gitaristler şöyle sıralanabilir (Pektaş, 2010, 51):

“Jeff Beck, Ry Cooder, Robert Cray, The Edge (U2), David Gilmour (Pink Floyd), Eric Johnson, Mark Knopfler (Dire Straits), Alex Lifeson (Rush), Yngwie J. Malmsteen, Hank Marvin (The Shadows), Pete Townshend (The Who), Stevie Ray Vaughan, Adrian Smith (Iron Maiden), Robin Trower, Mark Bolan (T. Rex), Graham Coxon (Blur), Nokie Edwards (The Ventures), Jonny Greenwood (Radiohead), Justin Hayward (The Moody Blues), Steve Howe (Yes), Bernie Leadon (Eagles), Francis Rossi (Status Quo), Mike Stern (Miles Davis)”.

• GIBSON

Müzik otoritelerince modern elektro gitarın mucidi olarak tanınan Les Paul ilk manyetik mekanizmaların takıldığı gitarlardaki ses bozulmasını fark etmiş ve bunu önlemek için çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalarında gövdesi boş gitarlarda manyetiklerin etrafındaki boşluğun bu ses bozulmasına neden olduğunu tespit ederek gitardaki ses bozulmasının düzeltilmesinin bu boşluğun azaltılmasına ve yekpare gövdeli gitar üretimine bağlı olduğunu düşünmüştür. Thomas Edison’un tasarladığı tek gövdeye sahip manyetikli kemanlarda ses bozulması olmadığı fikrini benimseyerek masif gövdeli elektro gitar yapmayı deneyerek “Tho Log” veya kütük olarak adlandırdığı tasarımını gerçekleştirmiştir. Yeni tasarladığı gitarın üretim ve ticari kullanım haklarını Gibson firmasına önermiş ancak bu öneri kabul görmeyince Fender firması ile anlaşarak fikrini hayata geçirmiştir. Bu geliştirme çalışmalarının sonucunda oluşturulan “Esquire” veya diğer adıyla “Telecaster” modeli elektro gitar büyük bir beğeni toplayarak müzik dünyasında yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Les Paul’un kısa sürede elde ettiği bu başarıları gören Gibson firması mucide danışmanlık teklif etmiş ve bu teklif Les Paul tarafından kabul edilmiştir. Ve böylece Gibson ES 150 olarak da bildiğimiz çok meşhur ve özgün bir model olan “Les Paul” modeli tasarlamış ve üretimine başlanmıştır. İngiliz müziğinin dünyada ve özellikle de Amerika’da yaygın olduğu 1960’lı yıllarda Rolling Stones gitaristi Keith Richards’ın “Les Paul” modelini Amerika’da Rolling Stones konserinde kullanması ve elde edilen

üstün başarı bu gitarın şöhretini artırarak bugün “Les Paul” modelinin dünyaca tanınmasına neden olmuş ve gitar piyasasında yerini almasını sağlamıştır. Tek parça gövdeli bu gitarlar yumuşak, armonik ve net ses tonu vermesi nedeniyle caz gitaristleri tarafından tercih edilerek kullanılsa da birçok müzik türünde rahatlıkla kullanılabilir (Dökümcü, 2019, 1).

Dünyaca ünlü Gibson “Les Paul” modelini kullanan gitaristler (Pektaş, 2010:51):

“Jimmy Page (Led Zeppelin), Slash (Guns’n Roses), Zakk Wylde (Ozzy Osbourne), Billie Joe Armstrong (Green Day), Al Di Meola, Steve Hackett (Genesis), Tony Iommi (Black Sabbath), B.B. King, John McLaughlin, Pat Metheny, Gary Moore, Ted Nugent, Joe Perry (Aerosmith), Randy Rhoads (Quiet Riot/Ozzy Osbourne), Keith Richards (The Rolling Stones), Gary Rossington (Lynyrd Skynyrd), Carlos Santana, Angus Young (AC/DC)”.

Elektro gitarlar büyük bir çoğunlukla altı telli olarak tasarlanmıştır. Ancak 1990’lı yıllarda Steve Vai başta olmak üzere bazı gitaristler yedi telli gitar imal ettirerek kendine özgü olarak kullanmıştır. Bu anlamda az da olsa oniki telli gitarlar da tercih edilmiştir.

Gitar ve elektro gitarın tarihsel gelişiminde aşağıdaki olaylar önemli aşamalar olarak görülmektedir (Pektaş, 2010, 51).

- ✓ Led Zeppelin’in Stairway to Heaven adlı parçası gitar notaları en çok satan parça olmuştur.
- ✓ Jimi Hendrix 2007 yılında Rolling Stone dergisi tarafından tüm zamanların en iyi gitaristi olarak gösterilmiştir.
- ✓ Bir bayan gitarist olarak Joan Jett’i Elle Dergisi tarafından en iyi bayan gitarist olarak lanse edilmiştir.
- ✓ 1948 yılında trafik kazasında kolu kırılan Les Paul, doktoruna yaptırdığı operasyon ile kolunu ‘kalıcı’ olarak gitar çalma konumuna getirmiştir.
- ✓ İlk seri numaralı (0001) Fender Stratocaster gitarı İngiliz rock grubu Pink Floyd grubunun gitaristi David Gilmour tarafından satın alınarak özel koleksiyon olarak saklanmaktadır.
- ✓ Leo Fender 1950 yılında, gitarlarının sapının sağlamlığını ve asla esnemeyeceğini göstermek için gitar sapını iki sandalye arasına koyup üzerine çıkararak reklamını yapmıştır.

- ✓ Fender Telecaster model gitarlar ilk piyasaya çıktığında aynı ismi taşıyan batery olduğundan, gitara farklı bir isim verilmesi düşünülerek bu modellerin üzerinde markası yazılmamıştır. Bu gitarlar ‘nocaster’ diye adlandırılmıştır.
- ✓ Jimi Hendrix’in mezar taşına Fender Stratocater gitar resmi yapılmıştır.
- ✓ En iyi ses tonu veren Fender gitarlar akçaağaçtan imal edilmektedir. Ekolojik istekleri nedeniyle bu akçaağaçlar gitar yapılabilecek kalınlığa sadece Oregon ormanlarında ulaşabilmektedir.
- ✓ Fender gitar fabrikası günde 90.000 adet gitar teli üretmektedir. Bir yıl boyunca üretilen bu teller dünyanın çevresini sarmaya yetmektedir.

1.2. Problem

Türk yazarlar tarafından yazılmış elektro gitar metotlarının öğretim yöntemleri ve didaktik açıdan incelenmesindeki detaylar nelerdir?

1.2.1. Alt Problemler

- ✓ Yazarlar Türkiye’de akademik öğretisi bulunmayan bu enstrümanda nasıl ustalaştılar?
- ✓ Bir metot kitabında en önemli unsurlar nelerdir?
- ✓ İncelenen metotların en çok üzerinde durduğu müzik tarzları hangileridir?

1.3. Amaç, önem, hedef

Tez çalışmasının amacı; yazılan metot kitaplarını inceleyerek aralarındaki ortak ve farklı noktaları tespit etmek ve başlangıçtan orta seviyeye enstrüman öğretim yöntemleri verimliliği açısından didaktik olarak incelemektir.

Tez çalışmasının önemi; daha önce üzerine hiç çalışılmamış bir konu olması ve ülkemizde yazılan metot kitaplarının detaylı incelemesini içermesidir.

Tez çalışmasının hedefi; elde edilen bilgiler ışığında bu ve benzer konularda araştırma yapacak müzisyenler için literatür özeti oluşturmaktır.

1.4. Araştırmanın Sayıltısı

Türkiye’nin büyük illerinde öğrenciler enstrümana dair ekipman ve özel eğitim veren kişi ve kurumlara daha kolay ulaşılabilirken, diğer illerimizde bu durum

zorlaşmaktadır. Özel olarak eğitim veren hocaların büyük kısmı otodidakt olarak öğrenmişlerdir. Yine 1990-2020 yılları arasında Türkiye'ye giren yabancı yazarlar tarafından kaleme alınmış bandrollü elektro gitar metotlarının sayısında artış gözlemlenmiştir. Türkiye'deki üniversitelerde gün geçtikçe elektro gitar/caz gitar ana sanat dalları kurulmaktadır. 2000 yılı ve sonrasında Türkiye'de yazılan metot kitabı sayısında küçük bir artış gözlemlenmiştir. Metot kitaplarına destek teşkil edecek şekilde bazı yazarların elektro gitarda arpejler, gamlar ve ileri teknikler içeren sıfır ile 35 sayfa arasında içerik teşkil eden küçük metotlar piyasaya sürülmüştür. Türk yazarlar nota ve tabletür ile vermiş oldukları etütlerin gitar üzerindeki tariflerini de Türkçe yapmış olduğu için Türk öğrenci ve eğitmenler tarafından daha çok tercih edilmiştir. Hemen hemen tüm metot kitaplarında etütün notasının tam altında tabletür ile tarifi de yer almaktadır. Kitapların neredeyse tümünde ritmik nota okuma ve tartım öğretisi kısımlarına hiç yer ayrılmamıştır. Nota öğretilerinden ziyade öğrencinin tabletüre bakarak gitardan uyumlu sesler çıkarmasına ve geleceğe dönük sağlam temellerden öte günlük ölçüde gitarla zaman geçirmesine dayalı çalışmalara yer verilmiştir. Sağ el ve sol için parmak mekaniğini güçlendirme ve hızlandırmaya dayalı çalışmalara az miktarda yer ayrılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmanın sınırlılıklarını Türk yazarlar tarafından yazılmış tüm elektro gitar metot kitaplarındaki didaktik incelemeler (nota yazımı, tabletür yazımı, teori öğretisi, şematik gösterim, armoni öğretisi, repertuvar içeriği), metotların içerdiği ortak parametreler (klasik müzik içeriği, caz müziği içeriği, rock müzik içeriği, blues müzik içeriği, pop müzik içeriği), öğreti stilleri (başlangıç seviyesi etütleri, orta seviye etütleri, ileri seviye etütleri) ve genel değerlendirmeler oluşturmaktadır.

2. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

“Türk Yazarlar Tarafından Yazılmış Elektro Gitar Metotlarının Öğretim Yöntemleri Ve Didaktik Açısından İncelenmesi” konu alan bu çalışma ile ilgili araştırmalar aşağıdadır.

Konu ile ilgili literatür taraması sonucu ulaşılabilen az sayıda Türkçe tezlerden biri 2017 yılında Yaşar Üniversitesi Sanat ve Tasarım fakültesinde yapılan Ali Özen (2017, 3)’in Elektro gitar eğitiminde caz, fusion ve rock türleri arasındaki kesişmeler başlıklı tez çalışmasıdır. Çalışmada; Elektro gitarın 20. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren Caz ve Blues müziklerinde kullanılmaya başlaması, manyetik teknolojisinin ilerlemesiyle hem bu türlerde hem de takip eden popüler müzik türlerinde yerini arttırması, çalgının rolü türlere göre farklılık gösterdiği için her bir türe odaklı teknikler ve eğitim modellerinin de farklılık göstermeye başlaması, günümüzde elektro gitarcılar ve elektro gitar öğrencilerinin en sık icra ettiği türlerden üçü olan Caz, Fusion ve Rock türleri birbirlerinden farklı eğitim metotlarıyla müziğin farklı başlıklarına yoğunlaşmasından bahsedilmiştir. Caz, Fusion ve Rock türlerine odaklanmış 18 elektro gitar metodunu, 26 başlık ve 43 alt başlık altında inceleyerek bu metotlar arasındaki ortak noktalar ve farklılıklar tespit edilmiştir. İncelenen başlıkların türlere ait metotlarda yer alıp almadığı yüzdelik değerlerle belirlenmiş, bu değerler türler arası karşılaştırma yaparken nicel veriler olarak kullanılmıştır. Yapılan karşılaştırma analizinin sonucunda, incelenen metotlar arasında Fusion türüne odaklanan elektro gitar metotlarının 35 başlık veya alt başlıkta tek başına ya da diğer türlerden en az biriyle birlikte başı çektiği görülmüştür. Üç türün tamamen kesiştiği 5 maddeye rastlanmıştır.

Cihan Tabak (2018, 87)’in “*Teknoloji-Gitar ilişkisi: Manyetikler ve Efektler*” başlıklı makalesinde müzikal enstrümanların geçmişten günümüze değin geçirdiği modifikasyonları, zamanın ve müzik anlayışının değişmesi ile akustik ve teknik gelişmelerin getirdiği aşamaları, bu aşamalarda gitar ve diğer müzik ekipmanlarında yapılan modifikasyonları, toplumların sosyolojik gelişmelerine bağlı olarak değişen müzik eğilimlerini incelemiş, bu değişimlere paralel olarak gelişen teorik ve pratik

kuralları araştırmıştır. 19. ve 20. yüzyıllarda kullanılan gitarların çağın gereksinimlerine cevap verebilmek için dünya müzik piyasası ve toplumlara adapte oluşunu, gitarların solo ve diğer müzik enstrümanlarına eşlik etmiş olması ve her geçen gün üst basamaklara çıkış nedenlerini ortaya koymaya çalışmıştır.

Bu çalışmada değişen sosyolojik ve toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda toplumsal müzik eğilimlerinin değişmesine paralel olarak gitar ailesinde de her geçen gün yeni yeni modellerin ortaya çıkışını, bunun yanında değişen müzik eğilimlerinin sadece gitarda değil gitara eşlik eden diğer müzik enstrümanlarındaki gelişim ve modifikasyonunu, bu modifikasyonlara uyum sağlayacak amplifikatörler, efektör ve bilgisayar sanal yazılım sistemleri gibi yazılım ve yardımcı ekipmanlarının değişimi de araştırılmıştır.

Eren Arın (2014, 79)'ın “*Yerelden Küresele Açılan Bir Model Olarak Perdesiz Gitar*” başlıklı makalesinde Lut ailesinden gelen perdesiz gitarın icadı, tarihçesi, profesyonel olarak yurt içi ve yurt dışında ilk kez kullanımı ve tezimde bahsedeceğim şekilde farklı enstrüman disiplinlerinden gelen çalıcıların enstrümanda otodidakt biçimde ustalaşması, bu konuda Türkiye ve dünyadaki en iyi örneklerden biri olan Erkan Oğur'un zamanla ortaya koyduğu yapıtlar, eşlik ettiği eserler, kendi üslubuyla enstrümana yeni bir hava katışı, karakteristik tavrı, ardından gelen gitaristler için oluşturduğu bu yeni akımdan ve perdesiz gitarın günden güne önem kazandığı popülariteden bahsedilmiş ve süreç incelenmiştir.

Ali Erim ve Sadık Yöndem (2009, 45)'in “*Video model destekli öğretimin gitar performansına etkisi*” başlıklı makalesinde video ve görsel destekli gitar eğitiminin başlangıç aşamasında olan gitar öğrencilerinin öğrenme kabiliyetleri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Görev yaptığı üniversitede verdiği “Gitar Öğretimi” dersinde öğrencileri ile deneysel uygulamalı dersler yapmış, denek ve kontrol grubu öğrencilerinin performanslarını videoya kaydederek bu pratik uygulamaların bağımsız üç ayrı jüri tarafından incelenerek eksiklerin belirlenmesi ve performansın artırılması için gerekli önerileri ve gözlemciler arasında objektiflik ve uyumu ortaya koymak için de “Mann Whitney U testi” yapmıştır. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre video destekli gitar öğretiminin öğrencilerin gitarı tutuş şekli, gitarı sağ veya sol elle kullanışın çalma performansına olumlu etkiler yaptığı ortaya konulmuştur.

Şevki Özer Akçay ve Serkan Karaaslan (2018, 46)’ın “*Joe Satriani’nin Aşık Veysel*” adlı eserinin müzikal özelliklerinin incelenmesi” başlıklı makalesinde dünyanın en önemli elektro gitaristlerinden biri olarak kabul edilen Joe Satriani’nin bir İstanbul konseri sonrasında kendine tanıtılan Aşık Veysel ve ozanlık geleneğinden etkilenecek aşık Veysel’in stilini yansıtan eserlerinden esinlenerek hazırlayıp sunduğu ve büyük beğeni kazanan mix yapıtını incelemiştir. İncelemede; Joe Satriani’nin bu eserinde Aşık Veysel’den etkilendikten sonra Türk Halk Müziğinde var olan birçok stili uyarlayarak kullandığı gözlemlenmiştir. Satriani Aşık Veysel’in eserlerindeki makamların, modal müzikte hangi diziye karşılık geldiğini çözmeye çalışmış ve Türk Halk müziğinin ana enstrümanı olan bağlamanın çalma tekniklerini elektro gitara uyarlamıştır. Makalede, Satriani’nin eserinde Türk müziğinin iki sesli yapıtlarına benzer olarak dörtlü ve beşli akorların kullanıldığı ortaya konmuştur. Bu çalışmada, Türk gitaristlerin elektro gitara kendilerine has ve alışkanlıklarından/çalım geleneklerinden gelen yeni stiller kazandırdığı gibi Satriani’de bağlama, ozanlık ve halk müziği icra nüanslarını elektro gitara uyarlamaya çalıştığı sonucuna varılmıştır.

Andre Millard (2004, 19)’ın “*The Electric Guitar : A History of an American Icon*” adlı kitapta yer alan makalesinde elektro gitarın doğuşundan günümüze geçirdiği süreç, icadında ve ARGE sürecinde yaşanan gelişmeler, hangi müzik türlerine tamamen öncülük ettiği, hangi müzik türlerine de destek verdiği, üretici firmaların ilk günden günümüze gelişimi, Amerika ve diğer dünya ülkelerinde enstrümanın kendine nasıl yer bulduğu, ağaçtan gitara dönüşme süreci yanı sıra manyetik teknolojileri ve amplifikatör teknolojilerinin gelişim süreci, efekt türlerinin gelişim sürecinden ve tüm parametrelerin günümüze dek olgunlaşma sürecinden bahsedilmiş ve karşılaştırmalar yapılmıştır.

Gavin Carfoot (2006, 35)’un “*Acoustic, electric and virtual noise: cultural identity of guitar*” başlıklı makalesinde elektro gitar teknolojisinin içinden geçtiği teknolojik değişim, dijital teknolojilerle olan sıkı etkileşimi ve bundan dolayı kültürel kimliğindeki değişimler ve elektro gitar müziğinin müzik ve gürültü arasındaki parametrelerinden bahsedilip, karşılaştırmalara yer verilmiştir.

Matthew Hill (2008, 193)’ın “*George Breed and His Electrified Guitar of 1890*” başlıklı makalesinde; elektro gitarın ilk temellerini atan insanlardan biri olan George Breed ve enstrümanın yapım prensiplerinden bahsetmekte. Bobin ve seramik kullanarak tasarladığı bu enstrüman amacına ulaşmış fakat fazla büyük bir gövdeye

sahip olmuştur. Günümüz elektrik gitar manyetikleri (pickup) düşünüldüğünde 1890 yılında atılan seramik temeli günümüzün gözde manyetiklerinde de kullanılıp başarılı sonuçlar vermektedir. Bobinaj sistemi de hala manyetik yapısının önemli temel taşlarından biridir. Fabrikasyon bobinajdan ziyade elle sarılan ve kendi içinde çok küçük sarım hataları bulunan bobinler daha dokunaklı tonlar sağladığı için günümüz gitaristleri tarafından her zaman öncelikli tercih edilmektedir. Matthew Hill tarafından yapılan araştırmada sistemin temellerini atan insanlardan biri olan George Breed in bu buluşunun sekteye uğramasının tek nedeni çok büyük ve ergonomik olmaması olduğu belirtilmiştir.

Curtis Roads (1996, 20)'ın “*Early Electronic Music Instruments: Time Line 1899-1950*” başlıklı makalesinde; 1899-1950 yılları arasında elektronikleştirilmeye çalışılan enstrümanların detaylı bir listesi verilmiş, günümüzde halen kullanılanlar ve kullanılmayanlar olarak ayrılmış, dönemin bestecilerinin bu durum üzerine görüşleri alınıp olumlu ve olumsuz düşünen besteciler ve fikirleri yansıtılmış ve yorumlarına yer verilmiştir.

Eli Harrison (2010, 50)'un “*Challenges facing guitar education*” başlıklı makalesinde 1930'lardan bu yana Amerika Birleşik Devletleri'nde popüler olan gitarın şimdi sınıfta bir öğretim aracı olarak yaygın bir şekilde kullanılıyor olmasından, dünya çapındaki pek çok müzik eğitimcisinin öğrencinin müzik dersine katılımını teşvik etmede faydalı bir araç olarak gördüğünden, farklı birçok tarz için kullanım avantajlarından, bunların yanında başka enstrümanlara nazaran küçük yaşta veya yetişkin öğrenciler için gitar fretboardunun zorluklarından, fiziksel olarak enstrümana adapte olmanın ve etüt yapmanın zorluklarından bahsedilerek karşılaştırmalar yapılmaktadır.

Stewe Walksman (2010, 14)'ın “*Instruments of Desire: The Electric Guitar and the Shaping of Musical Experience*” adlı eserinde; geçmişten günümüze dek elektro gitar dünyasında devleşmiş bir çok tarzda bir çok isimden bahsedilmekte, elektro gitarın onların kendi karakterleriyle birleştiğinde nasıl kişiselleştiğinden ve enstrumandaki yıllar içinde sahip oldukları deneyim ve stillerden bahsedilerek anlatım yapılmıştır.

Régis Dumoulin and Claire Gauzente (2013, 4)'nin “*The Solid Body Guitar in the Digital Era: How Persistent Myths Influence Musicians' Evaluation Criteria*” başlıklı makalesinde amaç; rock tarihini karakterize eden üç gitarla ilişkili sosyal temsillerin müzisyenlerin algılarını ne ölçüde etkilediğini incelemektir. Fikir forumlarının metin

analizi yapılmıştır. Kavramsal çerçeve, firmaların stratejilerini ve tüketim olaylarını kavramsallaştırmak için giderek daha mobilize olan kurumsal teori üzerine kurulmuştur. Daha spesifik olarak, mitlerin ve normların kavramları analizin merkezinde yer almaktadır. Bir netnografi analizi, önemli efsanevi gitar modellerinin müzisyenlerin görüş ve algılarını yönlendiren normları şekillendirdiğini göstermektedir. Bir yönetim açısından bakıldığında, gitar yapımının bu normlardan keskin bir şekilde sapamayacağı anlamına gelmektedir. İnovasyon, önemli mitlere yani geleneğe uygun olmalıdır fikri savunulmuştur.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmanın modelini Türk yazarlar tarafından yazılmış elektro gitar metotlarının öğretim yöntemleri ve didaktik açıdan incelenmesi konusunda yazılmış elektro gitar metot kitapları üzerinde yapılan analitik incelemeler oluşturmaktadır. Bu çalışma betimsel yöntem ve tarihsel tarama teknikleri kullanılarak kaleme alınmıştır.

3.2. Evren Örneklem Grubu

Araştırmanın evrenini dünyada yazılan tüm gitar metot kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Türk yazarlar tarafından yazılmış tüm elektro gitar metot kitapları hakkındaki didaktik incelemeler (nota yazımı, tabletür yazımı, teori öğretisi, şematik gösterim, armoni öğretisi, repertuvar içeriği), metotların içerdiği ortak parametreler (klasik müzik içeriği, caz müziği içeriği, rock müzik içeriği, blues müzik içeriği, pop müzik içeriği), öğreti stilleri (başlangıç seviyesi etütleri, orta seviye etütleri, ileri seviye etütleri) ve genel değerlendirmeler ile karşılaştırmalar oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veriler; Türk yazarlar tarafından yazılan ve yayınlanan tüm elektro gitar metot kitaplarından sağlanmıştır.

4. BULGULAR

Ülkemizde elektro gitar öğretim metotları konusunda önemli araştırmalar yapmış ve bu konuda kitap ve/veya makale yazmış önemli yazarlarımız vardır. Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu araştırmada Ahmet Seyfi Erkan, Burak İşbilen, Selim Işık, Aycan Karadaş ve Bora Uslusoy gibi yazarların elektro gitar öğretim metotları konusunda yaptığı kitaplar incelenerek geniş kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır. Bu kitaplardaki bulgular; Nota Yazımı, Tabletür Yazımı, Teori Öğretisi, Şematik Gösterim, Armoni Öğretisi, Repertuvar İçeriği, Klasik Müzik İçeriği, Caz Müziği İçeriği, Rock Müzik İçeriği, Blues Müzik İçeriği, Pop Müzik İçeriği, Başlangıç Seviyesi Etütleri, Orta Seviye Etütleri, İleri Seviye Etütleri gibi müzik dünyasında önemli kabul edilen değerlendirme kriterleri açısından irdelenmiştir. Metotlar yazarlar tarafından 30 sayfa ve üzeri şeklinde bölümlendirilmiştir. Rock Gitar ve Teori metodunda bölümlendirme yapılmamıştır. Metotlar incelenirken kendi içerisinde konu bütünlüğü barındıran küçük sayfa aralıkları ile incelenmiş ve bu sayede okuyucunun bu çalışmayı incelerken yüksek miktarda sayfa aralığı içerisinde kaybolmaması hedeflenerek sayfa numaralarının belirtilmesi zorunlu olmuştur.

4.1. Ahmet Seyfi ERKAN “Rock Gitar ve Teori”

Ahmet Seyfi Erkan önceleri Blues/Rock solistliği yapmış ve daha sonra elektro gitara yönelmiştir. Çok sayıda gitarist yetiştirmiş olup, öğrencilerine verdiği mesajlardan birisi de “Kendinize özgü bir stil oluşturun ve zaman içinde kendinizi aşın” realitesidir.

Yazdığı “Rock Gitar ve Teori” adlı kitabında “Nota Yazımı, Tabletür Yazımı, Teori Öğretisi, Şematik Gösterim, Armoni Öğretisi, Repertuvar İçeriği, Klasik Müzik İçeriği, Caz Müziği İçeriği, Rock Müzik İçeriği, Blues Müzik İçeriği, Pop Müzik İçeriği, Başlangıç Seviyesi Etütleri, Orta Seviye Etütleri, İleri Seviye Etütleri” gibi değerlendirme kriterlerinden Tabletür Yazımı ve Pop Müzik İçeriği kriterlerine yer vermemiş, diğer bütün kriterleri incelemiştir (Erkan, 2015, 8).

Bu inceleme sayfa aralıkları bazında kitabın içerdiği etütler ve o etütlerin hangi tekniğe ait olduğunu belirtme amacı ile kitabı dikte etmektedir.

- Sayfa 7: Öğrenciler için pena parmak kombinasyonları, tırnak kesimi, pena kalınlığı tavsiyeleri, duruş, tutuş, icra esnasında tempo stabilitesi, öz üslup bilinci, virtüöziteye giden yol ve yeteneğin çalışarak kabiliyet haline dönüştürülmesi üzerine yazılı açıklamalar ve düşünceler içermektedir.
- Sayfa 8: Batı müziği ses sisteminden, doğuşkanlardan, piyano ve gitar enstrümanlarının frekans ve oktav aralıklarından porte, şema ve koordinat düzlemi vasıtasıyla açıklamalar içermektedir.
- Sayfa 9: Batı müziği ses sisteminde 27.5 - 3322.4 Hz arasındaki tüm notaların porte üzerinde yerleri ve altlarında frekanslarının belirteçlerini içermektedir.
- Sayfa 10: Yetenek ve beceri ilişkisinden, doğaçlama icra becerisinden, doğaçlama icra becerisini pekiştirecek olan teorik ve pratik parametrelerden, dikte ve deşifre becerisinde ilk günden ve temel seviyeden itibaren çalışmak gerektiğinden, metronom kullanımının öneminden ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün müzisyenlerle kurduğu diyaloglardan kesitler içermektedir.
- Sayfa 11: Ahmet Seyfi Erkan ve gitar eğitmenliği yapanlara geniş bir yelpaze sunmak için öğrencilere muhakkak dinlemelerini önerdiği kültleşmiş sanatçıların albümlerinin bir listesini içermektedir.
- Sayfa 12: Gitar dünyasında efsaneleşmiş gitaristler için arkadaşları, müzik çevreleri ve eleştirmenleri tarafından yapılan yorumları içermektedir.
- Sayfa 13: Gitarın ilk 12 kolonlarının bir şeması ve her kolona denk gelen notaların bu şema üzerindeki gösterimini içermektedir. (*Arlen Roth, Beginning Blues Guitar*)
- Sayfa 14-15: Gitarın ilk 12 kolonlarının bir şeması ve bu şema üzerinde diyez ve bemol değiştirme işareti alan notaları ifade eden bir görsel içermektedir.
- Sayfa 16: Notaların latin harfleriyle ifadesinden, ritm, gürlük, fonksiyon kavramlarından ve nota değerlerinden bahsedilmiştir.
- Sayfa 17: Değiştirme işaretlerinden, dolap, notanın sağına konan noktanın fonksiyonu ve tekrar işaretleri anlatılmıştır.
- Sayfa 18-24: ölçü, vuruş, kuvvetli ve zayıf zamanlar kavramlarından, alternate penalama tekniğinden, vuruşların orkestral icrasından, metronom ve vuruş kavramının farklılığından, senkoplar ve aksak ritmlerden, bağlı notaların oluşturduğu senkoplardan ve tartım biçimleri öğretilmiştir.
- Sayfa 25-28: Gürlük terimleri sözlüğüne yer verilmiş ve örneklerle açıklanmıştır.

- Sayfa 29-41: Müzik terimleri sözlüğü bulubmaktadır.
- Sayfa 42-45: Gitarın ilk 4 kolunda alternate penalama (penalamaya üstten alta vuruşla başlayıp sürekli birbirini takip eden ve değişmeyecek şekilde bir üstten alta, bir alttan üste vuruş tekniği) egzersizleri öğrenciye sunulmuş, bu etütlerde ve tüm metot boyunca porte yazısı esas alınmış, tabletür yazımına hiç yer verilmemiştir. Günümüzde ve yakın dönemde yazılan kitapların % 95 inde tabletür yazımına portenin hemen altında rastlamak mümkündür. Tabletür yazımı öğrencinin nota bilmeden de etütü icrasını sağlamaktadır fakat nota okumadan kaçmaya da sebep olmaktadır. Usta-çırak ilişkisi olmadan enstrüman ve müzik eğitiminin olmayacağını mutlak bir doğru olarak kabul ettiğimize göre tabletür yazımı öğrenciyi tembelliğe iten ve teoriden uzaklaştıran, kolayca kaçarak gelişimini engelleyen bir yazımdır. Bu metot kitabı boyunca tabletür yazımına hiç yer verilmemiştir.
- Sayfa 46: Gitarın en üst telinin 1. ve 2. kolunu olan F ve Gb notalarının üzerine bir majör dizi kurarak şema ve portede gösterilmiştir. (*Abner Rossi, Method of Jazz Guitar-Milano*) Eğitimci eşliğinde bile çalışılması çok erken olan bir çalışma olmuştur.
- Sayfa 47: C sesi üzerine majör, armonik minör ve melodik minör dizileri kurulmuş ve dizilerin triad akorlarına yer verilmiştir. A sesi üzerine doğal minör, armonik minör ve melodik minör dizileri kurulmuş ve triad akorlarına yer verilmiştir.
- Sayfa 48-65: Gitarın ilk 8 kolunu üzerinde tüm akor türlerinin notaları ve basıldığı klavye üzerinde temas edilmesi gereken yerler şematik olarak gösterilmiştir.
- Sayfa 66- 67: Rock ve Blues müzik türlerinde en yaygın kullanılan 36 adet ritim kalıbı tek bir akor üzerinden her birinin sahip olduğu farklı tartımlarla öğrenciye sunulmuştur.
- Sayfa 68-71: Elektro gitarın en olmazsa olmaz olan; bend up, legato bend release, pre bend, pre bend release, unison bend, fretboard tapping, hammer on, blues hammer on, pinch, legato slide, slide, sweep picking, single notes, palm muted, vibrato, pick slide, blues slide, pull off, rake, flajole, muffed strings tekniklerine birer ölçülük örneklerle yer verilmiştir.
- Sayfa 72: F minör tonunda metronom eşliğinde hızlanmaya yönelik etütler anlatılmıştır.

- Sayfa 73: Birinci kolanda pozisyonel olarak tam alt alta bulunan F ve Bb akorlarının metronom eşliğinde, bareli biçimde basılarak pekiştirilmesine yönelik bir etüt bulunmaktadır.
- Sayfa 74-76: Rock ve Blues müzik türlerinden çokça kullanılan, artık kalıp halini almış, bazıları bend tekniği içeren cümlecikler içeren çalışmalar vardır.
- Sayfa 77-82: Metronom eşliğinde çeşitli tonalitelerde hız etütlerine yer verilmiştir.
- Sayfa 83-93: 12 tonda majör,minör ve blues dizisi notaları ve hız çalışması anlatılmıştır.
- Sayfa 94-113: Yazar klasik müzik repertuvarının farklı bestecileri ve en bilinen eserlerinin bir bölümünün yalnızca soprano partilerini tek sesli deşifreyi ve icrayı geliştirmesi için repertuvar başlığı içerisinde öğrencilerine sunmuştur. Bunun yanı sıra anonim eserler ve kendi bestelerine de yer vermiştir. Besteciler ve eserleri aşağıdaki gibidir;
L.V. Beethoven - Senfoni 9, W.A. Mozart - Senfoni 41, W.A. Mozart - Senfoni 35, F. Liszt - Rapsodi in Hungary, L.V. Beethoven - Senfoni 5, Z. Fibich - Poeme, Anonim - El Condor Pasa, Anonim - Greensleeves, Anonim - The House of the Rising Sun, A.S. Erkan - Tanto Blues, P. I. Tchaikovsky - March, G. F. Handel - Water Music, F. Chopin - op 66, J. S. Bach – Prelude, S. Heller - Study in C# minör, W.A. Mozart - Confutatis, F. Liszt - Prelude, N. R. Korsakov - The Flight of the Bumblebee, F. Liszt -Feux Follets
- Sayfa 113-162: Dizi, dizilerin dereceleri, derecelerin teknik isimleri, tonalite, majör ve minör dizi kavramları, modalite, diziler, dizilerin aldığı değiştirme işaretleri ve bünyelerinde barındırdıkları akorlar, ve bu akorların tüm modlardaki varlığı ve fonksiyonları, çevrim akor kavramı, diziler üzerine aktarılışı, dizilerin bünyelerinde barındırdığı akorların şifrelerinin ifade edilişi, inici ve çıkıcı dizi kavramları, heksatonik dizi kavramı, pentatonik dizi kavramı, atonal dizi kavramı, tam ton ve yarım ton dizileri ve bu anlatıların porte üzerinde gösterimleri yer almıştır.
- Sayfa 163-166: İncelenen diğer metot kitaplarında bulunmayan bir başlık karşımıza çıkmaktadır; vokal bilgisi. Elektrogitar icrası hususunda özgün olmanın önemine vurgu yapan hocamız, vokal yaparken de özgünlüğün önemini altını çizmiştir. Porte üzerine yazılan birer ölçülük küçük çalışmalar ile hem bazı vokal pratiği tekniklerini hem de teknik isimlerini sunmuştur. Bir elektro gitar icracısının

da, vokalistinin de sigara, içki ve uyuşturucu gibi tüm kötü alışkanlıklardan uzak kalması gerektiğini altını çizerek vurgulamıştır. Diyafram kullanımının öneminden bahsetmiştir. Solfej yapmanın önemine vurgu yapmıştır ve elektro gitar icrası esnasında sürekli kullanılması gereken metronomu, solfej yaparken de mutlaka kullanılmasını belirtmiştir. Vokal gelişimine yönelik sunmuş olduğu çalışmaların başlıkları şu şekildedir; Legatura, legato, tenuto, abantı (appoggiatura), staccato, staccatissimo, portato, sforzando, sforzato, trill, tremolo, resitatif, blues slide, titretim (chevrotement), chevrotement slide, surdin, hammer on.

- Sayfa 167-172: Bu sayfalar boyunca yukarıda bahsedilmiş olan bir çok tekniği bünyesinde barındıran 16 ile 22 ölçü arasında küçük vokal etüt parçaları sunulmuştur.
- Sayfa 173-179: Rock müzik form bilgisi ana başlığı altında motif, soru ve cevap, cümle, periyot kavramlarından söz edilerek örneklerle pekiştirilmiştir.
- Sayfa 180-231: Melodik ve armonik hareket kavramlarından, aralık bilgisinden, majör ve minör tonalitelerde aralık ve akor fonksiyonlarından, gitarla çalışılmak üzere verilen aralık çalışmalarından, uyumlu ve uyumsuz (disonant ve konsonant) akor bağlantılarından, birden fazla ortak sesi olan akorların Helmholtz teorisine göre uyum sebebinin açıklanmasından, akor geçkilerinde ortak seslerin geçişe sağladığı elverişlerden, birinci ve ikinci sınıf akor kavramından, I-IV-V-I bağlantısından, dar ve geniş serim kavramlarından, 3lü, 5li, 7li ve 8li akorlardan, çevrim akor kavramından, bas-tenor-alto-soprano partilerinden, bas ve soprano partileri arasında olması gereken optimum oktav ilişkisinden, düz (reguler), koşut(parallele), karşı(contre), eğri(oblique) parti hareketleri kavramlarından, kadans kavramı ve gerçek, eğreti, tam, baskın, kırık, frigyan kadans türlerinden, Picardy üçlüsünden, paralel hareket yasağından, paralel hareketlerden klasik müzikte kaçınılmasına karşın rock müzikte yapmış olduğu olumlu etkilerden, 7li ve 9lu akorlardan, bu akorların geçkilerindeki otimum hareketlerden, akora yabancı seslerden, geçiş(passage), işleme(broderie), abantı (appoggiature, acciaccatura), gecikme (retard), öncü (anticipation), kaçak, eşepe (echappe) kavramlarından örneklerle bahsedilmiştir. Geçki (modülasyon) alt başlığı altında modülasyona en elverişli durumlardan ve modülasyon türlerinden bahsedilmiştir. Eksen değişimi (transpozisyon) , değişim (alterasyon), napoliten altılı akoru ve geçkilerde kullanımından bahsedilmiştir. Yazar 5 satır ile kısaca kontrpuan tekniğine değinmesi, tanımlaması ve gitarınız ile J.S. Bach'ın füğlerine doğaçlama

eşlik ediniz önerisi değişik bir çalışma önerisi getirmiştir. Beste yapımı konusunda yalnızca müzikal değil, bestelenen müziğin üzerine söz yazımı önerisi ve 229. sayfada verilen kelime ve cümle öbeklerini optimum şekilde kullanarak 230. sayfada verilen melodilerin üzerine öğrencinin prozodik yaklaşımlar kurmasını sağlayan çalışma bir ilk niteliği taşımaktadır.

- Sayfa 232-242: Klasik armoni ana başlığı ile sunulan bilgiler öğrencinin klasik müzik armoni kurallarını da temel düzeyde bilmesi için güzel bir kesit oluşturmuştur. Bu ana başlık altında ; parti hareketleri, serim türleri, melodik hareketler, aralık bilgisi, kadans türleri, süs notaları, 3lü, 5li, 7li, 9lu ve dört-altı akorları, abantı, işleyici ses, geçit, gecikme, kaçak ses, erken duyurma, pedal terimleri tanımlarından örneklerle bahsedilmiştir.
- Sayfa 243-246: Yazarın belirleyerek vermiş olduğu, toplamda 3 şarkıdan oluşan 3 ve 4 akorlu armonilerde önce akorların çalışılıp çalınarak akor geçişlerinde ustalaşılması öğütlenmiş, ardından da bu akorların üzerlerine doğaçlama melodiler oluşturulması istenmiştir.
- Sayfa 247-254: Formasyon ana başlığı altında öğrenciye ve öğretmene hem müzikalite, öğreti yöntemleri, öğrenim yöntemler, hem de müziğin toplumla ilişkisi ve müzisyenlik kimliği hakkında altın notlar sunulmuş ve formasyon içeriğine başka kitaplarda rastlanmamıştır.
- Sayfa 255-260: Rock, caz, folk, blues müzik türleri için şematik olarak sahnede müzisyenler ve ekipmanlarının duruş önerileri getirilmiştir.
- Sayfa 261-300: Yazar klasik müzik repertuvarının farklı bestecileri ve en bilinen eserleri ve farklı türlerde anonim veya bestecisi bilinen eserlerden bir bölümünün yalnızca soprano partilerini tek sesli deşifreyi ve icrayı geliştirmesi için düzenlemeler başlığı içerisinde öğrencilerine sunmuştur. Bunun yanı sıra eserlerde şifreleri ile ölçü üzerlerinde belirtmiş olduğu akorların doğru armonik dizilimle ölçü altlarına yazılmasını istemiştir. Besteciler ve eserleri aşağıdaki gibidir.

Adagio Gm – T.G. Albinoni, Sol Teli Üzerine Şarkı - J.S. Bach, Arya – J.S. Bach, Yaklaş Latif Ölüm - J.S. Bach, Yanımdasın Benim - J.S. Bach, Brandenburg Konçertosu no. 1/3 - J.S. Bach, Brandenburg Konçertosu no. 1 Yelkenli - J.S. Bach, Brandenburg Konçertosu no. 2/1 - J.S. Bach, Brandenburg Konçertosu no. 3/2 - J.S. Bach, Brandenburg Konçertosu no. 5/1 - J.S. Bach, İngiliz Süiti no. 3 Gavotte 1 - J.S. Bach, Füg Cm - J.S. Bach, Marş D - J.S. Bach, Menüet G - J.S.

Bach, Menüet G no.1 J.S. Bach, Müset D - J.S. Bach, Menüet 1. Parti - J.S. Bach, İki Kısımlı Çeşitleme C - J.S. Bach, Elise İçin - L. V. Beethoven, Piyano Sonatı no. 19 Gm “Yapıt 49” - L. V. Beethoven , Piyano Sonatı no.1/1 G - L. V. Beethoven, Senfoni no. 4/4 Bb “Yapıt 60” - L. V. Beethoven, Türk Marşı - L. V. Beethoven, Habanera “Karmen” - G. Bizet, Slav Dansı no. 2 Em – A. Dvorak, Ase’nin Ölümü “Peer Gynt” - E. Grieg, Dağ Kralının Mağarasında “Peer Gynt” - E. Grieg, Bourre “Water Music” - G.F. Handel, Sonat C no. 2 – W. A. Mozart, Türk Rondosu - W. A. Mozart, Senfoni no. 39/3 Eb - W. A. Mozart, Senfoni no. 40/1 Gm - W. A. Mozart, Hopak – M. Mussorgsky, La Cumparsita – G. Rodriguez, Viyana’da Yaşam - J. Strauss Jr., Slav Marşı - P. I. Tchaikovsky, Gece Müziği - P. I. Tchaikovsky, Tema “Kuğu Gölü” - P. I. Tchaikovsky, Elveda Mazi “La Traviata” - G. Verdi, Dört Mevsim “Kış” 2. - A. Vivaldi.

4.2. “Solo Gitar Metodu” ve Diğer Kitapları – Bora USLUSOY

4.2.1. Bora USLUSOY - “Solo Gitar Metodu”

Ortaokul ve lise eğitiminden sonra 1990 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi’ni kazanan Bora Uslusoy, İşletme Fakültesinde okurken üniversite eğitiminin yanında yoğun olarak gitara merak salmış ve gitar kabiliyetini geliştirmiştir. Fakülteyi bitirdikten sonra gitar tutkusu ağırlık kazanan Uslusoy, *The Musicians’ Institute* enstitüsünde gitar eğitim programını üstün başarı ile tamamlamıştır. Gitar eğitim öğretim ve icrası konusunda ustalaşan Uslusoy, 2011’de ‘Train The Trainer’ (Eğitmen Eğitimi) programına katılarak Avid sertifikalı Pro Tools Eğitmeni unvanını elde etmiştir. Lisanslı Cubase eğitmeni unvanına sahip olan Bora Uslusoy, şu anda Halen Berklee College of Music’te Music Production and Engineering programında part-time olarak “Assistant Professor” unvanı ile eğitim-öğretim vermektedir ABD’nin Massachusetts eyaletinde yaşamakta olan Uslusoy, kendi sahibi olduğu “bUMA RecordZ” yapım şirketi ile müzik çalışmalarına devam etmektedir. Solo ve single albümler, reklam ve belgesel filmleri, müzik eserleri, beste ve ses tasarımı çalışmaları devam etmektedir (Uslusoy, 2011, 7).

Beste çalışmalarına ilave olarak “Guitar Club” stüdyolarında gitar öğrencileri ile beraber yaptığı çalışmaları bir araya toplayarak 2003 yılında gitar öğrencilerine ışık tutacak “Solo Gitar Metodu” adlı kitabını yayınlamıştır. Solo Gitar Metodu’ kitabının ardından ‘Yeni Başlayanlar İçin Gitar Metodu’, ‘Solo Gitar İçin Diziler ve

Arpejler’, ‘Bas Gitar Metodu’, ‘Solo Gitar Metodu II: İleri Teknikler’ kitaplarını da yayınlamıştır.

Bora Uslusoy (2011, 7)’a ait “Solo Gitar Metodu” adlı kitabında çeşitli etütler ve o etütlerin hangi tekniğe ait olduğu konuları ağırlıklı olarak incelenmiştir.

Bora Uslusoy, “Solo Gitar Metodu” adlı kitabında “Nota Yazımı, Tabletür Yazımı, Teori Öğretisi, Şematik Gösterim, Armoni Öğretisi, Repertuvar İçeriği, Klasik Müzik İçeriği, Caz Müziği İçeriği, Rock Müzik İçeriği, Blues Müzik İçeriği, Pop Müzik İçeriği, Başlangıç Seviyesi Etütleri, Orta Seviye Etütleri, İleri Seviye Etütleri” gibi değerlendirme kriterlerinden şematik gösterim, repertuar içeriği, klasik ve caz müzik kriterlerine yer vermemiş, diğer bütün kriterleri incelemiştir.

Bu inceleme sayfa aralıkları bazında kitabın içerdiği etütler ve o etütlerin hangi tekniğe ait olduğunu belirtme amacı ile kitabı dikte etmektedir. Bu kitabında;

- Sayfa 10-20: Gitarın ilk 12 kolonunda alternate picking, hamer on ve pull of tekniklerini öğrenciye aşilayarak, metronom kullanımı ile hızlandırılması istenen kromatik etütler içermektedir. Kromatik etütler haricinde 19 ve 20. sayfalarda alternate penalamaya alıştığı varsayılan öğrencinin bu penalama tekniğini bozmadan majör, minör, majör pentatonik ve minör pentatonik dizilerini de sunulan örneklerle etüt etmesi istenmiştir. Kitap boyunca nota yazısı ve tabletür yazısı alt alta satırlarla birbirine eşlik etmektedir. Kitabın yanında sunulan DVD ile hocanın kitaptaki etütleri çalım videoları; temiz ve hatasız icra, nota değerlerinin doğru icrası, yüksek ve düşük tuşe icrasının iyi anlaşılması, teknikleri uygulama doğruluğu ve öğrencinin kendi çalım doğruluğunu hoca ile birlikte kontrol edebilmesi için olumlu bir nitelik taşımaktadır. Nota öğretisine portenin altında 3. ek çizginin altına yazılan E2 notası ile başlayıp, portenin üstünde 3. ek çizginin ortasına yazılan E5 notasına kadar varolan nota gösterimleri çok erken olup öğrenciyi tabletür okumasına teşvik etmektedir. Hiç şüphesiz tüm metot kitapları muhakkak bir hoca eşliğinde çalışılmalıdır fakat hoca eşliğinde bile çalışılsa öğrencinin gözü metodun başındaki yaklaşık 4 oktava yayılan nota gösterimlerinden korkup, tabletür okuması hususunda öğrenciyi kolaycılık ve tembelliğe itmektir.

- Sayfa 20-24: Gitarın ikinci 4'lü kolon grubunda çalınması tabletür ile belirtilen, 6 telin tümünü kapsayan, Am gamı çerçevesinde seyreden, dörtlleme ve altılama kalıbında 6 adet sekans sunulmuştur.
- Sayfa 25-28: Tremolo tekniğinin tanımı yapıp, sekizlik üçlemeler ve onaltılık dörtllemeler şeklinde, pena ile icra edilmesi istenilen toplam 18 tremolo etüt yazılmıştır.
- Sayfa 29-32: Gitarın ilk 4 kolonunda ve tüm telleri kapsayacak şekilde hammer on ve pull off egzersizleri sunulmuş, parmakları güçlendirme amacı yanı sıra temiz bir tuşe ile icra edilmesi gerektiği belirtilmiştir.
- Sayfa 33-41: Am pentatonik dizisi baz alınarak önce dizinin gitar klavyesindeki nota ve tabletürden bağımsız olarak sadece klavyede nota yerlerini gösteren şematik biçimde bir görseli öğrenciye sunulmuş, ardından da porte yazısı ve tam altında ona eşlik eden tabletür yazısı ile gamı klavyenin ilk 12 kolonunda çalıştıran etütlere yer verilmiştir.
- Sayfa 42-43: Gm pentatonik dizisinin gitar klavyesi üzerindeki seyrini gösteren, nota ve tabletür yazımından bağımsız bir şeması ve akor şifreleri ve klavyede basım şematığı ile sunulan Am ve Gm pentatonik gamlarında I-IV-V-I akor bağlantıları içeren mini parça çalışmaları aktarılmıştır.
- Sayfa 44-46: Geçmişte kromatik olarak çalışılması istenilen hammer on ve pull off tekniklerinin bu kez de pentatonik dizi üzerinde icrasını konu alan toplam 9 etüt bulunmaktadır.
- Sayfa 47-52: Sekanslar II ana başlığıyla ; C, D, G tonlarında gitarın ilk 12 kolonunu kapsayan, dörtlleme algoritması dışına çıkılmayan 6 farklı sekans etütü öğrenciye sunulmuştur.
- Sayfa 53-57: Elektro gitarın en kendine has tekniklerinden olan bending (bulunduğumuz perdeden teli yukarı çekerek yarım ses veya tam ses ilerideki sesi elde etmek) tekniği ve çeşitli bending tekniklerinin ve bending içermeyen motiflerin peşi sıra çalınarak oluşturduğu küçük ve orta büyüklükte 47 cümleye yer verilmiştir. Bending tekniği ve bending ile birleşen motifleri ayrı bir başlık altında işlemesi bakımından diğer metotlarda olmayan nüans öğretisi verilmiştir. Aynı zamanda "lick" olarak bilinen bu cümleler öğrenciye doğaçlama esnasında bağlaç fonksiyonu sağlayarak bu entrümanın köklerini oluşturan müzik tarzlarıyla da bağlantısını güçlendirmektedir. Kişisel çalım üslubunun kişiden

kişiyeye olan farklı lezzetlerini de en iyi yansıtan tekniklerden biri olarak bilinmektedir.

- Sayfa 58-59: Ünlü Amerikalı rock gitaristi John Petrucci'nin hoca tarafından uygun görülen bir etütü kaynak belirtilerek alıntılanmıştır.
- Sayfa 60-65: Ünlü Amerikalı rock gitaristi Joe Satriani'nin kendi kaleme almış olduğu “Guitar Secrets” adlı kitabındaki matris etütü ismiyle öğrencilerine sunmuş olduğu çalışma alıntılanarak ve transpoze edilerek öğrenciye anlatılmıştır. Bu etütün ardından ise iki teli içerden penalama tekniği (inside picking) ve hızlanmaya dönük kromatik ve diatonik 11 çalışma öğrenciye aktarılmıştır.
- Sayfa 66-68: Am pentatonik dizisi çatısı altında üçleme ve dörtleme algoritması ile string skipping (tel atlayarak icra) ve finger stretching (parmak açma çalışması) içeren 7 etüt sunulmuştur.
- Sayfa 69-82: Modlar ana başlığı ile önce gitar klavyesi şematiği üzerinde C tonunda basılması uygun olan sesler gösterilip, tüm modların dereceleri ve isimleri bildirilip, ardından porte ve tabletür yazımı ile tüm klavyede icrasını gösteren çalışmalara yer verilmiştir. Bu çalışmalar layıkıyla bitip öğrenci klavyedeki doğru noktaları ezberledikten sonra tüm modların üçleme, dörtleme ve altılama sekanslarıyla icra edilmesi için etütler yazılmıştır.
- Sayfa 82-91: Modların gitar klavyesi üzerinde çalınıp ezberlenmesinin ardından tüm modların speed picking (hızlı penalama) tekniğiyle altılmalı sekanslar üzerinde 100 bpm in üzerine çıkılması öğütlenen çalışmalar anlatılmıştır.
- Sayfa 92-121: Armoni ve Teori ana başlığıyla; majör dizi tanımı ve tüm tonlarda öğrenciye bırakılarak porte üzerinde majör dizi oluşturma çalışmaları, minör dizi ve ilgili minör kavramları ve yine tüm tonlarda minör dizi oluşturma çalışmaları, akor türleri ve fonksiyonları, akor türlerinin kendi içlerinde içerdiği aralıklar, 12 kök ses için akor şifreleri verilerek öğrencinin portede doldurması gereken o akora ait seslerin yazım çalışması ve akor sesleri portede verilerek öğrencinin portedeki akorun üzerine şifresini yazması istenilen çalışmalar, 12 sesin birbiriyle oluşturduğu aralık isimlendirmeleri öğrenciye sunulmuştur.

4.2.2. Bora USLUSOY- “Solo Gitar Metodu II (İleri Teknikler)”

Bora Uslusoy (2017, 4)'un “Solo Gitar Metodu II (İleri Teknikler)” adlı kitabı konusunda yapılan inceleme:

- Sayfa 4-7: Nota simgeleri ve tartımdan bahsedilmiş ve sağ ve sol el için doğru tutuş pozisyonunu gösteren resimlere yer verilmiştir.
- Sayfa 8-9: Am ve A lydian modunda ikileme, üçleme, dörtleme, beşleme ve altılama sekanslarında gitar klavyesi üzerinde 3 oktav sınırlarında, oktavın en pest sesinden en tiz sesine kadar seyreden çalışmalar öğrenciye sunulmuştur.
- Sayfa 10-12: C dizisi ve tüm modları gitar klavyesi üzerinde şematik olarak gösterilmiştir. C dizisi ve modlarının nüfuz ettiği gitar klavyesindeki tüm kolonlara temas edecek şekilde (24 kolon) E2 notasından başlayarak E6 notasına kadar olan oktav aralığında bulunan 2 çalışma nota ve tabletür yazısı ile öğrenciye aktarılmıştır.
- Sayfa 13-16: G majör tanımı yerine artık modal ismi ile G Ionian şeklinde bahsedilerek, G Ionian modunda üçleme, dörtleme ve altılama sekanslarında klavyede G2 notasından G5 notasına kadar olan oktavda 10 adet mod icra çalışmalarına yer verilmiştir.
- Sayfa 16-17: Şematik, porte üzerinde ve tabletür yazımı ile Cmaj7 dizisi çatısı altında 40 solo arpejden oluşan bir arpej çalışması öğrenciye sunulmuştur. Yine solo arpejler şeklinde, Am tonunda, Alberti bas tekniği ile icra edilen, neo klasik bir hız etütü öğrenciye sunulmuştur.
- Sayfa 18-20: String skipping (tel atlama) tekniği başlığı altında; 3lü, 4lü, 5li, 6lı, 7li, 8li aralıkları içeren 6 string skipping etütü yer almaktadır. Buna ilaveten 5 farklı etüt ile aynı parça içerisinde üçleme, dörtleme, beşleme ve altılama tartımlarının pekişmesini sağlamak amacıyla sunulan çalışmalar yer almaktadır.
- Sayfa 23-32: Sweep picking (süpürme) tekniği başlığı altında, alternate picking'in aksine, üstten alta ve alttan üste doğru tellerde yalnızca bir (alt veya üst) pena yönünü benimseten ve hızlı süpürme sağlayan, D, Am, Adim, C, G, E ve Caug akorları seslerinde solo arpejler verilmiştir.
- Sayfa 33: İtalyan besteci ve keman virtüözü Niccolo Paganini'ye ait caprice no.5' den bir bölüm gitara uyarlanmış ve öğrenciye sunulmuştur.
- Sayfa 34-44: Legato ana başlığı altında; kromatik, majör, minör, modal ve pentatonik dizilerde tek tel üzerinde ve birkaç tel üzerinde legato çalışmaları öğrenciye sunulmuştur.

- Sayfa 45-55: Tapping ana başlığı altında; Am tonalitesi çatısı altında, hem tek telde, hem de gitarın tüm tellerinde olmak üzere, sağ elin tap hareketini yapan 3, 4 ve 5. parmaklarını kullanan 24 etüde yer verilmiştir.

4.2.3. Bora USLUSOY – “Solo Gitar İçin Diziler ve Arpejler”

Bora Uslusoy (2012, 5)’un “Solo Gitar için Diziler ve Arpejler” adlı kitabı konusunda yapılan inceleme:

- Sayfa 5-12: Öncelikle belirtilmelidir ki; kitap boyunca porte ve tabletür yazımına eser miktarda rastlanmaktadır. Yazar bu kitabı, tüm sayfalarında gitar klavyesinin görsel halini hafızaya kazımak için şematik bir şekilde tasarlamıştır. Şu an incelemiş olduğumuz 5-12. Sayfalar aralığında şematize edilen diziler ve arpejler şunlardır: Cm armonik, Cmin7, C, Db, D dorian, Eb dorian, E phrygian, F phrygian, E, F# dorian, G# phrygian, Cm pentatonik, Gm pentatonik, Cmaj7, Fmaj7, Dm. Bunlara ilaveten bir tonalitenin akorlarının nasıl çıkarılacağından ve majör, minör, armonik minör ve melodik minör dizilerinin üzerinde yer alan 3 ve 4 sesli akorlarının şemasını öğrenciye sunmuştur.
- Sayfa 13-35: Majör, minör, majör pentatonik, minör pentatonik, blues dizisi, armonik minör dizisi, tam ton dizisi, tam ton-yarım ton, yarım ton-tam ton dizisi ve melodik minör dizisi kavramları, nasıl oluştuğu, bünyelerinde bulundurdıkları akorlar ve bu dizilerin tüm modlarından şematik olarak bahsedilmiştir.
- Sayfa 35-53: Arpejler ana başlığı altında; 3 sesli akorların barındırdığı notalar, akorların kendi içindeki aralık ilişkileri ve kök sesleri üzerinden klavyedeki icra edilişleri şematik olarak sunulmuş ve C kök sesi üzerinden şu arpejler öğrenciye verilmiştir; C, Cm, Cmb5, Caug(C+), Cmaj7, Cmin7, C7, Cm7b5, Cdim7, Cmin/maj7, Cmaj7#5, C7#5, C7b5.

4.3. Selim IŞIK

Selim Işık 1993 yılında Predator adlı thrash metal grubunu kurarak müzik hayatına başlamış ve bu çalışmaları ile gitar tekniğini ve bilgisini geliştirmiştir. Verdiği gitar dersleri ve müzik hayatında edindiği bilgileri uygulamaya koyarak 2001 yılında bir heavy metal grubu olan “Crash And Burn” grubuna katılarak müzik hayatına devam etmiş, yaptığı çalışmaları topluma aktarmak için 2004 yılı sonunda 10 şarkıdan oluşan *Yazgı adlı* albümü hazırlayarak, günün şartlarını dikkate alarak piyasaya sürmemiştir.

2006 yılında Serkül Kan'ın çıkardığı *Alın Yazısı* albümünde söz ve müziği kendisine ait "Alın Yazısı", "Yar Sen Git", "Gitsem Bile" adlı üç şarkısı yer almıştır. 2010'da kendi stüdyosunda kayıtlarını yaptığı Melek İrdem'in Panik Atak adlı albümünü müzikseverlere sunmuştur. Yaptığı çeşitli çalışmalardan sonra 2014 yılında araştırmamıza konu olan "Selim Işık Gitar Metodu" adlı kitabını yayınlamıştır. Piyasa koşullarının uygun olduğunu düşünerek daha önceden hazırladığı "Yazgı" adlı albümünü dijital ortamda vokalisti Sadi Baydar ile müzik piyasasına sunmuştur. Bu albüm Türkiye'deki Progressive Rock'ın en önemli örneklerinden biri olarak hitap ettiği geniş bir kitle tarafından çok beğeni toplayarak ünlü olmuştur (Işık, 2013, 9).

4.3.1. Selim IŞIK – “Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -I-)”

Selim Işık bu kitabında video eğitim desteği ile öğrenciye çalıştığı etütün doğru şekilde çalınmış haliyle karşılaştırma yapmak ve işitsel algıyı görsellikle birleştirerek kolay kavrama ve nüansları yakalama imkânı sunmuştur (Işık, 2013, 9).

Kitabında Nota Yazımı, Tabletür Yazımı, Teori Öğretisi, Şematik Gösterim, Armoni Öğretisi, Repertuar İçeriği, Klasik Müzik İçeriği, Caz Müziği İçeriği, Rock Müzik İçeriği, Blues Müzik İçeriği, Pop Müzik İçeriği, Başlangıç Seviyesi Etütleri, Orta Seviye Etütleri, İleri Seviye Etütleri” gibi değerlendirme kriterlerinden şematik gösterim, repertuar içeriği, klasik ve caz müzik kriterlerine yer vermemiş, diğer bütün kriterleri incelemiştir.

“Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -I-)” adlı kitabında yapılan çalışmalar:

- Sayfa 9-20: Yazar 1 ve 2 numaralı kitaplarında video eğitim desteği ile öğrenciye çalıştığı etütün doğru şekilde çalınmış haliyle karşılaştırma yapmak ve işitsel algıyı görsellikle birleştirerek kolay kavrama ve nüansları yakalama imkanı sunmuştur. Kitabını 10 bölümden oluşturmuştur. Sayfa 9-20 arasında birinci bölümü incelenecektir. Birinci bölümde; sağ ve sol el tutuşlarını görsel olarak sergilemiş, üst ve alt pena vuruş şifrelerini tanıtmış, notaların latin alfabetik isimlerinden bahsetmiş, gitarda boş tellerin hangi notalara akordlanacağını anlatmış, nota ve tabletür sisteminin işleyişini açıklamış, tuner ve metronom kullanma hususundan bahsetmiş, gitarda sadece boş tellerde icra edilmesi için alternate picking çalışmaları yazmış, nota değerlerini açıklamış, bonanın önemine vurgu yapmış, ilk 3 kolonda tüm tellerde diyez ve bemol olmayan notalardan bir çalışma sunmuş,

vermiş olduğu mini çalışmaların benzerlerini üretmeleri için öğrencileri teşvik etmiştir. Ne seviyede olursa olsun üretimin önemine vurgu yapmış, hızlı çalmaktan öte önce yavaş ve vuruşlara düzgün istinat ederek çalmayı öğütlemiş, inici ve çıkıcı dizi kavramlarından söz etmiş, henüz erken olsa da iki partinin de sol anahtarında yazıldığı çift partili bir çalışma sunmuş, bölümün sonuna gelindiğinde bu bölüm sürecindeki geçmiş bilgi ve performans kalitesinin gözden geçirilmesini uygun görmüştür.

- Sayfa 21-29: Bu bölümde egzersizleri bir kademe daha zorlaştırarak parmakları daha güçlü ve çevik bir hale sokmanın gereğinden bahsedilmiştir. Yeni nota değerleri öğretileri anlatılmıştır. Bona çalışmalarına vurgu yapılmıştır. Değiştirme işaretleri öğrenciye tanıtılmış ve ölçü içi değiştirici işaretlerin devam etkisi hususundan söz edilmiştir. İlk kez akorlardan bahsedilmiş, akorları çalarak ritimsel çalışmalar öğrenciye sunulmuştur. İlk 4 kolonda 1. ve 2. parmağı kullanarak aşağı ve yukarı iniş çıkış çalışmaları verilmiş, metronomla hızlandırılması önerilmiştir. Ardından 2. ve 3. parmakları kullanılarak aynı çalışma tekrarlanmış ve son olarak 3. ve 4. parmaklar kullanılarak aynı çalışma dikte edilmiştir. Tekrar işaretleri küçük parçalar içinde örneklendirilmiştir. Am, E, Dm, C, G, D akorları ile pozisyon geçiş çalışması verilmiş, akorların ortak seslerinin öğrenci tarafından belirlenmesi istenmiş ve öğrenciye analiz yeteneği ve ardından gelecek olan farkındalık bilinci aşılarmaya çalışılmıştır. Tartım çalışmaları ülkemizin il ve ilçe isimleriyle öğrenciye tanıtılmıştır. Örneğin; bağlı biçimde bulunan 4 adet 16'lık nota için Ge-li-bo-lu heceleme sistemi örnek olarak verilmiştir. Diğer örnekler ise; 4'lük nota için Van ilimiz, bağlı halde yazılan 2 adet 8'lik nota için Kartal semtimizdir. Dünya müziğinde pop-rock, slow pop-rock, vals, tarzlarıyla yoğun bir biçimde özdeşleşen tartım kalıpları penalama mantıklarıyla birlikte öğrenciye aktarılmıştır.
- Sayfa 30-39: Nota okuma, nota değeri, ritim ve egzersiz çalışmaları bir seviye daha ileriye taşınmış olup, müzik teorisine küçük bir giriş yapılmış, gam olgusu tanıtılmış ve elektro gitar teknikleri bir seviye daha ileriye taşınmıştır. Am ve Em gamı tabletür şeklinde öğrenciye sunulmuş ve değiştirme işaretlerinden bahsedilmemiştir. Bu durum öğrencide kafa karışıklığına ve öğretmende açıklama zorluğuna sebep olacaktır. Uzatma bağı ve notanın yanına gelen nokta kavramları 1-2 ölçülük küçük parçalarla açıklanmıştır. İl ve ilçelerimiz bazlı tartım öğretisi devam etmektedir. Rock müzik jargonunda power chord olarak adlandırılan 5'li

akorlardan bahsedilmiş ve küçük ölçekli örneklerle etütleri verilmiştir. Bu çalışmanın hemen ardından tabletür yazımı ile akorlar verilmiş ve öğrencinin akorların isimlerini üzerlerine yazması istenmiştir. Basamak atlanan bir çalışmadır. Bu konuyu kapsayan küçük bir teori bilgisi ardından mantığının öğrencinin zihnine oturtularak konunun servis edilmesi öğrenci ve öğretmen için daha makul olacaktır. Pop ve Rock müziğin alt başlıklarını oluşturan diğer müzik türlerine dair kültleşmiş ritm kalıpları 5’li akorlar ile öğrenciye etüt etmesi için sunulmuştur. Palm muting (teli %90 oranında susturarak çalma) tekniğinden bahsedilmiş ve tabletür yazımıyla kısa ölçekli örnekleri sunulmuştur. Birkaç gitar tekniğinin etüt içerisinde ard arda icra edildiği çalışmalar ve öğrencinin teknikten tekniğe geçiş başarısı için ön hazırlıklar yazılmıştır. Pentatonik gamdan teorik olarak bahsedilmeden örnekle bahsedilmiş ve bu gam üzerinde öğrenciden partiler yazması istenmiştir. Sus işaretleri ve kullanılacağı süre zarfları tanıtılmış, öğrencinin sus işaretlerini benimsemesi için içerisinde sus işareti ve notaları bulunduran küçük çalışmalar verilmiştir. Ardı sıra birbirine geçilip akor hareket pratiğini artırması için G7, A, B7, E7 akorlarından oluşan bir akor geçiş çalışması öğrenciye sunulmuştur. Bölümün sonunda genel tekrar niteliği taşıyan bir sorular bölümü öğrenciye sunulmuş ve eksiklerini görmesi hedeflenmiştir.

- Sayfa 40-51: Tek tel üzerinde birer perde sağa kayarak kromatik çalışmalar öğrenciye sunulmuştur. Çok önemli bir nokta olan öğrencinin sol elinin 1. ve 4. parmaklarının birbirine yaklaşımadan çalmak zorunda olması gerekliliğinden bahsedilmemiştir. 1. parmak ve sapın arkasında kalan başparmak ile pozisyonun stabilitesinin sağlanması gerektiğinden söz edilmemiştir. Yıllar içinde ister yeni başlayan ister orta ve ileri seviyede olan çalıştığım birçok öğrencim bu husus hata yapıyor bulunup hatalarının farkında bile olmamışlardır. Kromatik ve tek telde sağa ve sola doğru hareket barındıran tüm etütlerde bu husustan kitapta resim veya şemalardan yararlanarak muhakkak bahsedilmelidir. Kitabı destekleyen bir video eğitim CD’si var ise görüntülü olarak muhakkak anlatılmalıdır. Gitaristin hızlanmasını engelleyen bir husus olmakla birlikte, bozuk tekniğin tekrar düzeltilmesi uzun zaman almaktadır. 1 vuruş içinde cereyan eden noktalı tartımlar konusu öğrenciye açıklanmıştır. Legato tekniğinden bahsedilmiştir. Legato tekniğini besleyen hammer on ve pull off tekniğinin legato içindeki fonksiyonu ve legato tekniğinin bağı ile uzatma bağı arasındaki farklar anlatılmıştır. Üçleme (triole) tartımından bahsedilmiştir. Önce sadece üçlemeler içeren basit bir etüt ile

öğrencinin üçlemelere alışması hedeflenmiş, ardından üçlemelerden 16'lık ve 8'lik notalara geçiş içeren etütler ve 16'lık ve 8'lik notalardan üçlemelere geçişler içeren etütler öğrenciye sunulmuştur. Minör ve majör gamlardan bizlere hissettirdikleri duyguları tarif ederek tanımlamaya başlanmış ve bu gamların sesleri arasında bulunan tam ve yarım sesleri öğrenciye sunarak devam edilmiştir. TTYTTTY ve TYTTYTT formülleri öğrenciye sunulurken, C ve A sesi haricindeki diğer seslerden de majör ve minör gamlar oluşturması istenmiştir. C majör ve A minör gamlarının klavyede ilk 12 kolonda çalınması için etütler öğrenciye sunulmuştur. İlk 12 kolonda bu etütleri icra ederken ortaya çıkan parmakların oluşturduğu patikalarında ezberlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Oktav kavramından bahsedilmiştir. Am gamı ile ilk 12 kolonda hızlandırılması vurgulanan hız egzersizleri verilmiştir. Beşliler çemberi ve gamların aldığı değiştirme işaretlerinden yarım sayfa bahsedilerek hususa değinilmiş fakat yükün çoğu eğitmene bırakılmıştır.

Melodiler tasarlamaktan bahsedilmiş, bir parça yazarken rock müzikte riff adıyla adlandırılan ana motifin tasarlanmasından bahsedilmiş ve ana motifi tasarlarken önce tartımsal olarak tasarlanması gerektiği vurgulanmıştır. Bir ana motif örneği verilmiş ve öğrencinin kendisinin de ana motifler çıkarması istenmiştir. İki gitar için yazılmış olan uzun ölçekli, yaklaşık 1 sayfa olan çarpışma isimli bir parça öğrenciye sunulmuştur. 1. gitar parçanın akorlarını çalarken, 2. gitar ise solosunu çalmaktadır. Parçanın içinde tartımsal değişiklikleri öğrenciye iyi belletmek kaygısı ile birlikte tekniksel değişiklikleri de aynı parça içerisinde uygulamaya yönelik bir kaygı da güdülmüştür. 2 satırdan oluşan bir bona çalışması verilmiş ve içerisindeki değiştirme işaretlerini belirterek gamı öğrencinin bulmasını amaçlayan çalışmalar sunulmuştur.

- Sayfa 52-66: Mekanik egzersizler başlığıyla gitaristin birçok sekansta hızlanmasını sağlayan 5 egzersiz öğrenciye sunulmuştur. Parçanın donanım bölümü açıklanmış ve diyez ve bemol sırası kavramları aktarılmıştır. Bir önceki bölümde beşliler çemberine kısaca değinildiği kısmın ardından açıklanması gereken terimlerden arada kopukluk yapılarak bu bölümde bahsedilmiştir. Donanımda almış olduğu değiştirme işaretlerinin sayısı ve karara vardığı sesin ne olduğu kontrolü ile tonalitenin tespiti yapılacak açıklanmıştır. Bu tespit yöntemini pratiğe dökmek için 8 örnek soru verilmiştir. 3 adet diyez alan ve 3 adet bemol alan majör ve minör gamlarda klavye üzerinde gamın daha iyi

öğrenilebilmesi için icra çalışmaları öğrenciye sunulmuştur. Bare basmanın mantığından ve bareli akorlardan bahsedilmiş, bareli akorlardan bareli ve baresiz akorlara geçişin hatasız icra edilebilmesi için 4 çalışma yazılmıştır. Tam kadans ve marş armonik kadanstan isimleri anılmadan sadece dereceleri verilerek bahsedilmiş ve en çok kullanıldıkları müzik türlerinden örnekler sunulmuştur. Slide (kaydırma) tekniğinden bahsedilmiş ve slide tekniğinin olmazsa olmaz besleyicisi legato tekniğinin fonksiyonel olarak iç içe nasıl birbirlerini beslediklerinden şematik açıklamalarla bahsedilmiştir. Trill ve vibrato tekniklerinden bahsedilmiş, trill tekniğini kendi içlerinde besleyen hammer on ve pull of tekniklerinin trill tekniğindeki fonksiyonu açıklanmıştır. Vibrato tekniğinden bahsedilirken sadece kolon içerisinde parmağın sağa sola çok küçük hareketlerle hareket etmesinden bahsedilirken (klasik gitar vibratosu), bend tekniğinin akabinde uygulanan vibratolardan bahsedilmemiştir. Trill tekniğinden açıklanmış pena ile icra edilen trill açıklanmamıştır.

Arpej teriminden bahsedilmiş fakat arpej teriminin teorik açıklamasına değinilmeden yalnızca gitar üzerinde fiziksel olarak cereyan eden hali açıklanmıştır. Yazar arpejleri 2 bölümde ele almış olup, yalnızca pena ile yapılan arpejler ve penaya sağ el parmaklarıyla eşlik edilen arpejler olarak öğrencilere sunmuştur. Am tonalitesinin bünyesinde bulunan akorlar ile 8 adet arpej geçiş çalışması sunulmuştur. Yazar kendi düzenlemesi ile “arap saçı” isimli şarkı yalnızca soprano partisi olarak öğrenciye aktarılmıştır. Bölümün sonunda bu bölümde öğretilenler ile ilgili geçmişe dönük 12 adet soru öğrenciye yöneltilmiş ve cevaplanamayan sorular çıkması halinde geriye dönüp o öğretiyi de hafızaya atması öğütlenmiştir.

- Sayfa 67-82: Altılama tartım yapısı açıklanmış, Am tonalitesinde altılamalar içeren 2 gitar için yazılmış 3 adet birer satırlık çalışma öğrenciye sunulmuştur. Öğrenciden kendi doğaçladığı sololar oluşturması istenilmiş ve bu sololara doğru akorlarla eşlik etmesi istenmiştir. Kesinlikle erken bir istektir. Öğrenci tarafından bir kısmı doğru tahlil edilse bile muhakkak birçok hataya mahal verecektir. Öğrenciden önce solo yazması yerine önce oluşturmaya çalışacağı parçanın akorlarını sıralaması daha makul bir istek olacaktır. İfade ve vurgu kavramları tanımlanmış ve vurguların yerleri notaların üzerinde gösterilmiştir. Öğrenciden vurgulu notaları daha baskın bir şekilde icra etmesi istenilen bir çalışma sunulmuştur. İlgili minör ve majör tonlar kavramlarından bahsedilmiş ve yine ardı

sıra ele alınması gereken teori ve armoni konusunda araya başka çalışmalar sokularak öğrencinin kavramsal devamlılığı idrak etmesi açısından verimsizlik durumu söz konusu olmuştur. Örnek 3 adet parça verilerek parçadaki değiştirme işaretleri ve karar sesinin tespiti ile tonaliteleri bulma çalışmaları öğrenciye aktarılmıştır. Gitaristin bir oktav tizden çalması gerektiğini belirten 8va ve bir oktav pesten çalması gerektiğini belirten 8vb kavramları açıklanmıştır. Müzikte aralıklar ve aralıkların isimleri C kök sesi üzerinden öğrenciye tanıtılmıştır. Wolfgang Amadeus Mozart'ın Türk Marşı isimli eserinin bir bölümü tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. 4 sayfa uzunluğunda sunulan bu eser barındırdığı sekansların zorluğu ve olması çalım hızına istinat edilmesi zorluğundan kaynaklanan hem çok zor hem de çok uzun metrajlı bir çalışma olmuştur. Mozart'ın hayatından kısaca bahsedilmiştir. Bölümün sonunda geriye dönük bilgilerin hafızada olup olmadığını teyit etmek için 9 adet soru sorulmuş ve cevabı verilemeyen sorular için geriye dönüp bilgilerin tekrar gözden geçirilmesi öğütlenmiştir.

- Sayfa 82-96: Armonik minör dizisinden bahsedilmiştir. Örnek olarak anonim eserimiz Nihavent Longa'nın küçük bir parçası tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Gitarda çalınan eseri pozisyonize etme hususundan bahsedilmiş ve 4 küçük örnekle açıklanmıştır. Armoniye giriş başlığı altında; tonalitenin derecelerine verilen isimlerden, tetrakordlardan, bir gamın bünyesinde bulunan 5'li akorlardan ve bu akorların fonksiyonlarından bahsedilmiştir. Farklı tonalitelerde akor döngüleri verilerek önce bu döngülerin temiz çalınması, sonra da bu döngülerin üzerlerine doğaçlamalar yapılması öğütlenmiştir. 6/8 lik ritmlerden yüzeysel olarak bahsedilmiştir. Bend tekniğine kısaca değinilmiş ve doğaçlamalar içerisinde kullanılması istenmiştir. Bend tekniğinin beraberinde gelen, lick olarak adlandırılan bend içeren ve devamında küçük bir motif fonksiyonu taşıyan kütleleşmiş gitar licklerinden bahsedilmemiştir. İçerisinde bu bölüme kadar öğretilen tüm teknik ve tartım türevlerini barındıran, yazarın kendi bestesi olan "ışık ve gölge" isimli eser öğrencinin icrasına sunulmuştur. Bu bölümdeki tüm öğretilere ithafen sorular sorulmuş ve eksik olan bilgilerin pekiştirilmesi öğütlenmiştir.
- Sayfa 97-118: Bm gamında teknik kapasiteyi arttırmak için bir eser sunulmuştur. Nota yazım kurallarından ve elde nota yazımı veya bilgisayarda nota yazımı inceliklerinden bahsedilmiştir. 6/8'lik ritmsel egzersizler sunulmuştur. Shuffle

rock tarzındaki yazarın eserleri olan; “panik atak” ve “her şey mümkün” isimli parçaları etüt edilmesi için öğrenciden istenmiştir. Klasik Türk Musikisi ustası Kemani Sebah’ın (1828-1894) Kürdilihicazkar Longa eserinden küçük bir parça yazılmıştır. Pinch harmonic (artificial harmonic) yapay harmoniklerin pena ile elde edilmesinin teknik açıklaması öğrenciye aktarılmıştır. Halk Müziği üstadımız Aşık Veysel Şatıroğlu’nun “Uzun İnce Bir Yoldayım” eserinin Türk metal grubu Pentagram tarafından düzenlemesi yapılmış halinin bir kısmı yapay harmonikler ve diğer tekniklerin pekişmesi açısından öğrenciye sunulmuştur.

Türk Müziğinde sıkça kullanılan hicaz dizisinden bahsedilmiş, formülü sunulmuş ve gamın bünyesinde bulundurduğu akorlar verilmiştir. Yazarın kendi eseri olan “çöl” isimli hicaz makamındaki şarkı etüt edilmesi için öğrenciye verilmiştir. Pentatonik, majör, minör ve armonik minör modlarında gamlarda doğaçlama yürümeyi pekiştirmek için 4 adet sekans örneği yazılmıştır. Tapping (şelpe) tekniği tanıtılmış, başlangıç ve orta seviye 4 adet çalışma sunulmuştur.

- Sayfa 118-134: Alternate picking (üst/alt penalama) tekniğinin 16’lık ve 32’lik pasajlardan çıkışlarında uğradığı istisnai değişikliklerden (economy picking) 4 örnekle kısaca bahsedilmiştir. Economy picking tekniğine ve türevlerine değinilmemiştir. Phrygian modundan bahsedilmiş, A kök sesi üzerinden formülize edilmiş, bünyesinde barındırdığı akorlar gösterilmiş ve 4 adet küçük örnekle klavye üzerinde bu modun icrası ifade edilmiştir. Tek zamanlı aksak ritmlerin çift zamanlı ritmlerle olan farkından bahsedilmiş ve tek zamanlı ritimler açıklanmıştır. Yazara ait olan ve içerisinde aksak ritimler bulunduran “çöl” isimli parça öğrenciye sunulmuştur. Modülasyon ve transpozisyon kavramları açıklanmıştır. Transpozisyon konusunda 10 adet örnek kullanılmış ve öğrencinin transpoze etmesi için 5 adet örnek soru verilmiştir.
- Sayfa 135-157: String skipping (tel atlama) tekniği tanıtılmış ve 6 örnek etüt sunulmuştur. Sweep picking (süpürme) tekniği tanıtılmış ve 6 örnek etüt sunulmuştur. Elektro gitarın yegane ekip arkadaşları amfiler ve efekt pedallarından ve bunların türlerinden bahsedilmiştir. Add, dim ve sus akor yapılarından bahsedilmiş ve teorik oluşumu açıklanmıştır. Bu akorları ve birçok tekniği bünyesinde bulunduran yazara ait “yak” isimli şarkı çalışılması için örnek olarak sunulmuştur. Modlar konusuna değinilmiş, teorik açıklaması yapılmış ve örneklerle ifade edilmiştir. Gürlük terimlerinden ; ppp, pp, p, mp, mf, f, ff, fff terimleri açıklanmış ve altında verilen örneğin üzerlerinde yazan gürlük

terimlerine göre icra edilmesi istenmiştir. Nikolai Rimsky Korsakov'un "The Flight of the Bumblebee" eseri nota ve tabletür yazımı eş zamanlı olarak öğrenciye sunulmuştur. Son olarak da kitabın tamamına dair geçmişte öğrenilen tüm çalışmaların hafızaya en iyi şekilde kazınması için tüm kitaptaki bilgileri içeren 20 adet soru öğrenciye yöneltilmiş ve bilgi kaçağı olmaması hedeflenmiştir.

4.3.2. Selim Işık "Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -II-"

Öncelikle şunu belirtmekte yarar var; yazar bu kitabı için ilk kit abının devamı niteliğini taşımadığını belirtmektedir. Nota ve tabletür yazımını alt alta eş satırlı olarak kullanmıştır. Rock, pop ve blues müzik tarihinin kült olmuş eserlerinin ana partiyonlarını öğrenciye sunmuş ve bu eserlerin içerdiği teknik ve teorik yapıları eserler üzerinden açıklamıştır.

- Sayfa 11-13: AC/DC - Thunderstruck: Sağ ve sol el için koordinasyonun önemini vurgulamıştır. Şarkıları icra ederken orijinal metronomlarına istinat etmenin önemini vurgulamıştır. Tartım türlerini ilk kitabında olduğu gibi ülkemizin il, ilçe ve semtlerinin isimleriyle açıklanmış ve öğrenci için kolay anlaşılmasını sağlamıştır. Röpriz (tekrar) olgusu anlatılmıştır.
- Sayfa 14: Iron Maiden – Wasted Years: Eserin donanım bölümüne dikkat edilmesi vurgulanmıştır. Gamın aldığı değiştirme işaretleri ve karar sesine bakılarak tonalitenin tespiti vurgulanmıştır. Eserin Em gamına tabii olduğu ifade edilmiştir. Eser içindeki tartımları Ankara, Karaman, Gelibolu isimleriyle tarif etmiştir.
- Sayfa 15: The Cranberries – Zombie: Akor olgusunun tanımı yapılmıştır. Bağlı notaları çalarken nasıl hareket edilmesi açıklanmış ve eser üzerinde gösterilmiştir.
- Sayfa 15: Bob Dylan (Guns’N Roses) - Knocking Heavens Door: Porte ve tabletür yazımından farklı şekilde, gitar klavyesine tepeden bakarmışçasına dizayn edilen akor gösterim şablonunun okunması öğrenciye aktarılmıştır. Kurucu akorlar (I-IV-V-I akorları) öğrenciye parçanın analizi ile sunulmuştur.
- Sayfa 16-17: Black Sabbath – Iron Man: Power chord (5’li akor) olgusu açıklanmış ve parça üzerinde örneklendirilmiştir. Staccato terimi açıklanmıştır. Parçanın gamı olan Bm gamı tespit edilmiş ve aldığı değiştirme işaretleri vurgulanmıştır. Slide tekniği parça üzerinde gösterilmiştir.

Judas Priest – Breaking the Law: Parçanın Am gamında yazıldığının tespiti yapılmış ve hiçbir değiştirme işareti almadığı vurgulanmıştır. Senkopun tanımı

yapılmış ve parça içerisindeki senkoplar gösterilmiştir. Sus işaretinin fonksiyonu vurgulanmıştır. Eksik ölçünün tanımı yapılmıştır. Palm muting tekniğinin tanımı yapılmış ve bu teknikle çalınan kısımların üzerine P.M. ibaresi konulmuştur. Vibrato yapılması gereken yerlere vib ibaresi yazılmıştır.

- Sayfa 17-18: Metallica – Enter Sandman: Eser üzerinde hammer on ve pull off tekniklerinin icra edileceği yerler gösterilmiştir. Ters beşli akor kavramı açıklanmıştır. Pentatonik gamın kullanıldığı yerler vurgulanmıştır. Şarkı trafiği kavramından bahsedilmiş, şarkı ezberlenirken öğrencinin kendi anlayacağı şekilde trafiği not almasının kıymeti açıklanmıştır.

Black Sabbath – Paranoid: Eser yalnızca tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuş ve eser içerisindeki palm muting tekniği ve bağlara dikkat edilmesi gerektiği eklenmiştir.

- Sayfa 19-20: Eser sunumlarına küçük bir ara verilerek geçmişte icra edilen pasajlardan esinlenilmesi ve doğaçlamanın kıymeti vurgulanmıştır. Öğrencinin doğaçlamalarında kullanması için 4 adet küçük lick öğrenciye sunulmuştur. Çarpma notasının tanımı yapılmış ve kullanıldığı alanlardan biri olan bending tekniği ile bağdaştırılmıştır.

Metallica – Seek and Destroy: Eser üzerinde palm muting tekniğinin uygulanacağı yerler belirtilmiş, trill yapılması gereken yerler belirtilmiş, üst ve alt pena vuruşları simgeleriyle gösterilmiş ve eserde verilen tüm bu ayrıntılarıyla icra edilmesi öğütlenmiştir.

- Sayfa 21-23: Nirvana – Smells Like Teen Spirit; Mute tekniği eser üzerinde gösterilmiştir. Üst ve alt penalama simgeleri eser üzerinde gösterilmiş ve muhakkak bu şifrelere uyularak çalınması öğütlenmiştir.

Deep Purple – Smoke on the Water; Parçanın tonalitesi tespit edilmiş ve Gm olduğu belirtilmiştir. Ana riff için ters beşli olarak tarif edilen dörtlü akor yapısının sürekli tekrür ettiği anlatılmıştır. Gm pentatonik ve blues gamları ile parça üzerine doğaçlamalar yapılabileceği ifade edilmiştir. Bend tekniğinin uygulandığı yerler eserin üzerinde gösterilmiştir.

Eric Clapton – Wonderful Tonight: Bending tekniğinin yoğun olarak kullanıldığı bir eser olduğu için parçanın ana motifi üzerinde bendinglerin yerleri açıklanmıştır.

- Sayfa 23-26: Farklı akort sistemlerinden bahsedilmiştir. Bunlardan en çok kullanılan 3 tanesi anlatılmıştır. Bu sistemler; tune D#, tune D ve drop D

sistemleridir. Müzik grupları çoğunlukla solistlerini daha pest perdelerden icra ettirebilmek için bu sistemleri kullanmaktadır. Ender hallerde ise; gitardaki bazı pozisyonları daha rahat basmak için kullanılmaktadır.

Guns’N Roses – Don’t Cry : Eserin akor şifreleri arpej notalarının üzerine yazılarak öğrenciye sunulmuştur. Yazar eseri oluşturan Am, Dm, G, C, G/B akorlarından yola çıkarak öğrenciye üst düzey müzik teorisi içermeyen şarkılarında kitleleri peşinden sürükleyecek eserler olabileceğini söylemiş ve hangi düzeyde olunursa olunsun beste yapma çalışmalarına başlanması gerektiği öğütlenmiştir.

Iron Maiden – Fear of the Dark : Eserin tonalitesinin Dm olduğu vurgulanmıştır. Eserin ana partiyonunu oluşturan notaların 2 oktavlık mesafede hareket ettiği açıklanmıştır. Oktav ve unison sesler kavramları ve. noktalı yazılan notalar anlatılmıştır. Kromatik geçişler eser üzerinde gösterilmiş ve etkisi belirtilmiştir.

AC/DC - Back in Black: Eser içerisinde kullanılan yarım seslik bendler gösterilmiş ve tam ses aralığına sahip olan bend ile farkı açıklanmıştır.

- Sayfa 27: Metallica – Master of Puppets; Ard arda gelen down stroke (üst vuruş) vuruşların icrası ve bu vuruşları yaparken sahip olunması gereken kondüsyonun öneminden bahsedilmiştir. Sürekli 5’li akorlar üzerinden akan bu eserde akor basımının seri bir şekilde her pozisyona aktarılmasının önemi vurgulanmıştır.
- Sayfa 28-33: Marilyn Manson – Sweet Dreams; Eserin ana riffi sunulmuştur. Marilyn Manson’ın kendine has çok pest bir sesi olduğu için bu eseri gitarı ve vokali ile icra etmek isteyen öğrencilere transpoze kavramının tanımı yapılmış ve normalde Cm olan eser Dm tonuna transpoze edilmiştir.

Metallica – Fade to Black: Parçanın Bm tonalitesi çatısı altında olduğu fakat solonun son 16 ölçüsünde Am tonalitesine modülasyona uğradığı açıklanmıştır. İçerisinde armonik minör geçişlerde bulunduran bu parçanın doğal minör ve armonik minör partiyonları nota üzerinde gösterilmiştir. Parçanın icrası sırasında chicken picking ve pick and finger olarak da adlandırılan penalama vuruşlarına sağ el parmaklarımızla yaptığımız eşliklerden bahsedilmiş ve bu tekniğin önemi vurgulanmıştır.

Eric Clapton – Layla: Eserin üzerinde tüm trill ve bendingler gösterilmiştir. Kulaklarımıza kazınmış ana partiyonunun klavyedeki en optimize çalım pozisyonu tarif edilmiştir. Tripletler ve lazy tripletlerden bahsedilmiştir. Özellikle lazy tripletler açısından bir eser üzerinden çalışılması en doğru ezberleme şeklini oluşturacaktır. Shuffle ritmi de parça üzerinde gösterilmiştir.

Deep Purple – Black Night: Pena ile yapılan tremoloların muntazam icrasının öneminden anlatılmıştır. Bu eserde de kurucu akorların I-IV-V dereceleri olduğu gösterilmiştir. Ritmik açıdan rock'n roll müziği denince akla ilk gelen tartımların bu eser bünyesinde bulunduğundan bahsedilmiştir. Partilerin orijinali çalındıktan sonra bir de transpoze ederek çalınması istenmiştir.

- Sayfa 34-38: Chuck Berry – Johnny B. Goode (Selim Işık Düzenlemesi): Yalnızca alternate pena vuruş düzeni ile ilerlemeyen, economy picking tekniklerinin de bulunduğu bu şarkı için pena şifreleri nota altında verilmiştir ve muhakkak bu şifrelere uyulması istenmiştir. İçerisinde çok sayıda bending bulunduran şarkıda tam ses ve yarım ses yapılması gereken bendlerin yerleri nota üzerinde gösterilmiştir.
- Sayfa 38-39: Megadeth – Symphony of Destruction; Bu eser ile birlikte riff yapısının ağır bastığı müzik türlerine değinilmiştir. Çoklu dolaplar eser üzerinde anlatılmıştır. Phrygian modu öğrenciye hatırlatılmıştır. Şarkının ana motifi üzerinde pena şifreleri ve palm mute tekniği .M. şifresiyle gösterilmiştir.
- Sayfa 40-43: Metallica – Sad But True; Eserde one step down (tüm tellerin 1 tam ses pest akortlanması) akort tekniğinin kullanıldığı belirtilmiştir. Sus işaretleri, trill işaretleri ve palm mutinglere muhakkak dikkat edilmesi belirtilmiş ve tabletür üzerinde gösterilmiştir. Eser içerisinde geçen 32'lik notalara dikkat edilmesi ve hatasız icrasının önemi vurgulanmıştır.
- Sayfa 44: Guns'N Roses – Sweet Child O'Mine; Rock müzik tarihinin gelmiş geçmiş en çok dinlenen eserlerinden biri olan bu parçayı başlatan motifin D akorunun arpeji olduğu öğrenciye açıklanmıştır ve farkındalık yaratmak amaçlanmıştır. Tabletür yazımı şeklinde ana motif öğrenciye sunulmuştur. D gamında olan bu parça öğretilirken doğru zaman olduğu düşünülerek D gamı ve aldığı değiştirme işaretleri tekrar anlatılmıştır.
- Sayfa 45: Slash – Godfather Theme; Free time ve in time kavramları açıklanmış ve bu doğaçlama solo içerisinde gösterilmiştir. Pre bend ve release kavramları açıklanmıştır ve tanımları yapılmıştır. Bu tema üzerine öğrencinin de yeni doğaçlamalar çalması önerilmiştir.
- Sayfa 46: Gary Moore – Texas Strut; 6/8'lik olarak bestelenen bu eser üzerinden, 6/8'lik ritm kalıbının tanımı tekrar yapılmış ve eser ile örneklendirilmiştir. Eserin

ritmik yapısının shuffle olduğu açıklanmıştır. Tabletürlerin altına pena şifreleri yazılmıştır.

- Sayfa 47: Lenny Kravitz – Are You Gonna Go My Way, Led Zeppelin – Black Dog, Los Lobos – La Bamba eserlerinin üzerinden bir döneme damga vurmuş olan müzik cümlelerinin yapısı incelenmiştir ve hangi gamlarda bestelendiği ifade edilmiştir.
- Sayfa 48-51: Megadeth – Holy Wars; Eser tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Gıtarda virtüözitenin sınırlarında dolaşan bu eserin temiz çalımını ile ilgili metronomun nasıl kullanılacağına dair ipuçlarından bahsedilmiştir. Palm mute tekniğinin yüksek hızda icra edildiği ve süpürmelerin yoğun olarak cereyan ettiğİ bu eser için pena şifrelerine muhakkak çok dikkat edilmesi gerektiğİ belirtilmiştir.
- Sayfa 54-57: Metallica – Nothing Else Matters; Chicken picking veya pick and finger olarak da anılan, pena vuruşlarına parmaklarımızla da eşlik ederek çaldığımız bu tekniğın en yoğun olarak icra edildiğİ eserlerden biri olduğu vurgulanmış ve bu tekniğın önemine değinmiştir. Flajole tekniğının de bol miktarda karşımıza çıktığı bu eser için gıtarda naturel flajolelerin hangi kolonların perdelerinden çıktığı bilgisi öğrenciye sunulmuştur. Şarkının solosunda Em gamının uğradığı değışikliklerin teorik tanımını öğrenciye açıklanmıştır.
- Sayfa 58: Dobbie Brothers – Long Train Running; Funk tarzında yazılan bir eser olmasından kaynaklanan bu parça minvalinde funk gıtar ritmlerinin bazılarının icrası öğrenciye sunulmuştur.
Deep Purple – Perfect Strangers; ölçü değışimleri ve aksak ölçüler konusu parçanın içerisinde geçen bir bölüm üzerinden anlatılmıştır. Bu bölümde yürüyüş 2 ölçü 4/4'lük hemen ardından 5/4'lük olarak tekerrür etmektedir. Ritm kaçırmadan çalınması öğrenciye öğütlenmiştir.
- Sayfa 59-61: Iron Maiden – The Trooper; Iron Maiden parçaları ve grubun müziğinin büyük çoğunluğında cereyan eden eş zamanlı ve eş tartımda farklı melodiler çalan 3 gitaristin oluşturduğu çok sesli melodiler öğrenciye açıklanmış ve teorik mantığı anlatılmıştır. Parçanın giriş riffinin pena şifreleri verilmiş ve muhakkak bu şifrelere istinat ederek çalınması önerilmiştir.
- Sayfa 62: Led Zeppelin – Stair Way to Heaven; Parçanın ana cümlesinin içerisinde bulunan bas düşmek kuralının bir anda parçaya nasıl bir hava kattığından

bahsedilmiştir. Kromatik olarak düşen basları öğrencinin kendi eserlerinde de kullanması ve tasarımlarında yer vermesi istenmiştir. E/G# şifresiyle yazılan, basta G# bulunan E akorunun üzerinden bu tarz şifreleri okuma kuralı öğrenciye sunulmuştur.

- Sayfa 63-68: Los Lobos – Desperado Main Theme (Cancion Del Mariachi) / Selim Işık Cover; Bu eser üzerinden özellikle cover yapmak nedir konusu tartışılmış, cover ve yorum farkları ele alınmıştır. Cover yapmanın gereklilikleri hususunda parçanın ritmik yapısı ve tarzının muhakkak değişime uğratılması önerilmiştir. Parçanın ezgisi tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur.
- Sayfa 69: Rammstein – Du Hast; Parçanın ana teması tabletür yazımı ile sunulmuştur. Parçadan daha ziyade Rammstein grubunun metal müzik dünyasına getirdiği yeniliklerden bahsedilmiştir. Yazar bu yenilikleri tarif ederken şu cümlelerin altlarını çizmiştir; fikir, yaratıcılık, özgünlük, yenilik ve ihtiyaç parametrelerindeki boşlukları görmek, yeryüzünde benzeri nadir olan bir tarz yakalamak, aynı soundları duymaktan sıkılan bir neslin ihtiyacını saptamak, iyi şarkılar yapmak, enerjiyi aktarmak.
- Sayfa 70-72: Dream Theater – Pull me Under; Parçanın ana teması tabletür yazımı ile verilmiştir. Dream Theater grubunun temelini oluşturan progressive metal/rock tarzı hakkında bilgiler sunulmuştur. Tremolo bar tekniği açıklanmıştır. Parçanın içerisinde geçen *Dorian* ve *Mixolydian* modları tanımlanmıştır. Modlar hususuna değinmişken tüm modlar tekrar öğrenciye hatırlatılmıştır.
- Sayfa 73-79: Ritchie Blackmore’s Rainbow – Long Live Rock’n Roll; Eserin tonalitesi Gm olarak tespit edilmiş ve tonalite tespit kuralları öğrenciye tekrardan hatırlatılmıştır. Eserin ana temasının ritmi olan shuffle ritmine vurgu yapılmış ve önemi belirtilmiştir. Eser içerisinde var olan çok sesli melodiler farklı nota fontuyla ifade edilmiştir. Eserin akorlarının içerdiği sesler yazılmış ve öğrenciye her gördüğü akorun içerdiği sesleri bulması öğütlenmiştir. Tempo terimlerinden olan *presto*, *allegro*, *moderato*, *andantino*, *larghetto* ve *lento* terimleri sahip olmaları gereken bpm aralıkları ile öğrenciye sunulmuştur. Armoni kavramı açıklanmıştır.
- Sayfa 80-83: Eugene’s Trick Bag – Crossroads; Eserin bir bölümü nota ve tabletür yazımı eş zamanlı olarak sunulmuştur. Eser üzerinde tüm gürlük terimleri ve şifrelere dikkat ederek çalınmasının daha uygun olacağı belirtilmiştir.

- Sayfa 84-86: Pink Floyd – Wish You Were Here; Eserin ritm gitarına ait bir bölümü nota ve tabletür yazımı ile sunulmuştur. Bir eserin solo gitarından ziyade kendisini oluşturmanın kıymetine vurgu yapılmıştır. Gitaristin solo veya ritm gitarist isimleriyle ayrışmaması gerektiği ve müziği bir bütün olarak algılamak gerektiği açıklanmıştır. Akor geçişlerindeki temiz ve hatasız hareketler için çalışma yöntemi önerilmiştir.
- Sayfa 87-95: Joe Satriani – Midnight; Eserin bir bölümü tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Eserde sıkça kullanılan ve ustalık isteyen 4 parmak tapping tekniği eserdeki partiyonlar ile açıklanmıştır ve öğrenciye benimsetilmeye çalışmıştır. Eser içerisinde geçen akorların bünyesinde barındırdığı sesler çözümlenmiş ve sunulmuştur. Hemen akabinde majör, minör, majör7 ve minör7 akorlarının formülleri ve barındırdıkları aralıklar açıklanmıştır. 3 ve 4 sesler vererek bu seslerin hangi akorları oluşturduğunu bulunması istenen örnek sorular verilmiştir.
- Sayfa 96-100: Al Di Meola – Egyptian Danza; Eserin ritmi olan 12/8'lik ritm kalıbı açıklanmıştır. Yüksek metronomda seri hareketler ve pozisyon değişiklikleri yoğun olan bir eser olduğu için yavaş metronomlarda icraya başlanması ama melodik bütünlüğün zihindeki akışından kopulmaması öğütlenmiştir. Gitar için yazılan bu eser minvalinde enstrümantal müzik konusunda öğrenciye doğru yaklaşımın nasıl olması gerektiğine dair öğütler sunulmuştur.
- Sayfa 101: Santana – Smooth; Tabletür yazımı ile eserin ana teması öğrenciye sunulmuştur. Yazar armonik minör gamında bestelenen bu eser için; armonik minörün rock öğeleri ile en iyi şekilde bezenip kullanıldığı parçalardan biridir yorumunu yapmıştır.
- Sayfa 102: Gary Moore – Still Got the Blues; Eserin ana teması tabletür yazımı ile sunulmuştur. 12/8'lik ritimde bestelenen ve 7'li akorlardan kurulu bu eser için marş armoni kalıbının kullanıldığına vurgu yapılmıştır. Eser içinde değişiklik gösteren maj7 ve dominant 7'li akorlarının farklarından bahsedilmiştir. Eserin tüm akorları olan; Am7, Dm7, G7, Cmaj7, Fmaj7 ve E7 akorlarının barındırdıkları sesler öğrenciye çözümlenmiştir.
- Sayfa 104-108: Pantera – Cowboys From Hell; Eserin ana teması nota ve tabletür yazımının eş zamanlı birbirine eşlik etmesi ile öğrenciye sunulmuştur. Eserde sıkça yapılan aynı melodiyi farklı oktavlardan çalma fiili vurgulanmış ve etkisinden

bahsedilmiştir. Şarkının tonalitesinin öğrenci tarafından bulunması istenmiştir. Şarkı minvalinden hareketle klavyenin her noktasında ve pozisyon değişimlerinde hâkimiyete vurgu yapılmıştır.

- Sayfa 109: Scorpions – Still Loving You; Eserin ana teması nota ve tabletür yazımının eş zamanlı şekilde birbirine eşlik etmesi ile öğrenciye sunulmuştur. Parçanın tonalitesinin saptanması öğrenciye bırakılmıştır. Tonilite saptandıktan sonra eser içerisindeki değişiklikler açıklanmıştır. Doğal minörün uğradığı bu değişiklikleri öğrencinin de doğaçlamalarında kullanması istenmiştir.
- Sayfa 110: ZZ Top – Tush (A) ; Eserin ana teması tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Shuffle tarzında bestelenen bu eser için öğrencilerin pena vuruşlarında %90 oranında hata yaptığı belirtilmiş ve pena şifreleri notaların altında verilmiştir.
- Sayfa 111-118: Doğaçlamaya giriş alt başlığıyla başlayan bu bölümde eser verilmemiş ve müziği/müzisyeni oluşturan temel unsurlardan bahsedilmiştir. Bu unsurlar; gam bilgisi, kişinin en sevdiği tarzı icra etmek için çalışması, klavye hâkimiyeti, teknik kabiliyet, mekanik beceriler, klişe (lick) bilgisi, armoni bilgisi, akor takibi ile icra, akor seslerinin zenginleştirilmesi, akor sesleri ile bendlerin birleştirilmesi, fa anahtarı okuma konusunda yeti sahibi olmak, davul notası okuma konusunda yeti sahibi olmak, yalnızca gitarist gibi değil besteci gibi düşünebilmek olguları yazarın düşünceleriyle öğrenciye aktarılmıştır.
- Sayfa 119-126: Michael Jackson – Billie Jean; Eserin bir bölümü tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Şarkının akorlarından şarkının tonunu saptamak hususuna değinilmiştir.

Pink Floyd – The Wall; Eserin bir bölümü tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Daha önce karşımıza hiç çıkmayan, adeta teli koparırcasına yapılan 1.5 ses ve 2 tam ses bending tekniğinden bahsedilmiştir. Pink Floyd grubunun gitaristi David Gilmour bu hususta dünyadaki meslektaşlarından en çok ayrılan gitarist olduğu söylenmektedir. 1.5 ses ve 2 tam ses bendleri hemen hemen her eserinde duymak mümkündür. Parçanın akor şifreleri de öğrenciye sunulmuş ve temiz geçişlerle icra edilmesi istenmiştir.

- Sayfa 127-129: Misirlou – Dick Dale; Eserin bir bölümü tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Pena şifreleri, trill teknikleri ve sweep tekniğinin temizliğine dikkat ederek çalınması önerilmiştir.

- Sayfa 130-131: Metallica – One; Eserin ana teması tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Yazımdaki bend, trill, palm mute, pena şifreleri, let ring ve tapping'lere dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Sayfa 132-143: Antonio Vivaldi – Summer (Four Sessions) ; Eserin tümü tabletür yazımı ile öğrenciye sunulmuştur. Kitabın son eseri olmasından kaynaklanan bir ustalık çalışması olarak adlandırılmıştır. Yazarın eserin çalımı ile alakalı herhangi bir öneri yazısı bulunmamaktadır. Pena şifreleri ve gürlük terimleri eser üzerinde gösterilmiştir.

4.4. Aycan KARADAŞ

Aycan Karadaş 1994 yılında elektro gitar çalmaya başlamış, lise yılları ve sonrasında bir çok kez sahne almış ve Milliyet gazetesi liseler arası müzik yarışmasına katılmıştır. 2003 yılında Kocaeli Üniversitesi inşaat mühendisliği bölümünü bitirerek inşaat mühendisi olarak mezun olmuştur. Aynı yıl Boğaziçi Üniversitesi inşaat mühendisliği bölümünde master programına kayıt olmuştur. Üniversite hayatı boyunca da müzik ile olan bağlarını kopmarmamış ve çeşitli ortamlarda sahne almıştır. 2000 yılı ve sonrasında özel gitar dersleri vermiş, 2009 yılında “**Aycan’la Gitar dersi**” isimli metot kitabını yayınlamıştır. 2009 yılında tüm bestelerin kendisine ait olduğu Lityum grubuna ait albümleri yayınlamış, 2018 yılında yine Lityum grubu ile “Mecbur Değiliz” isimli single çalışmasını yayınlamıştır. Aycan Karadaş Müzik çalışmalarına aralıksız bir şekilde devam etmektedir.

4.4.1. Aycan KARADAŞ- “Aycan’la Gitar Dersi”

Aycan Karadaş (2009, 22)’in “Aycan’la Gitar Dersi” adlı kitabında Temel Bilgiler başlığı ile başlayan metotta notaların harf isimleri öğrenciye açıklanmış (sayfa 2-21) ve bu isimlerin zihinde pekişmesini amaçlayan küçük quizler verilmiştir. Örneğin; C=? , G=? . Piyano klavyesinin resmi kullanılarak yarım ve tam ses kavramları açıklanmıştır. Piyanodaki siyah ve beyaz tuş farkları gösterilerek diyez ve bemol kavramları açıklanmıştır. Öğreti aralarında küçük soru ve örneklerle mi-fa ve si-do arasında neden siyah tuş bulunmadığı sorulmuş ve cevabı öğrenciye sunulmuştur. Gitarda boş tellerin hangi notalara akortlandığı bilgisi paylaşılmıştır. Gitar klavyesinin tümünün şematik bir resmi verilerek tüm perdelerdeki notalar üzerlerine yazılmıştır. Akort aleti/uygulaması (tuner) ile nasıl akort yapılacağı akort aletinin ara yüzünün

görüntüsü sade bir grafikte sayfaya çizilerek sunulmuştur. Herhangi bir teli akortlayarak diğerlerini akortlu tele göre kaynaştırma yapmanın yöntemi açıklanmıştır. Çok erken verilen bu bilgi öğrencinin kulağı henüz gelişmemişken karmaşıklığa yol açacaktır. Doğru pena tutuşu resimlerle öğrenciye sunulmuştur. Alternate (üst/alt pena vuruşu) penalamanın tarifini kelimelerle açıklamıştır.

Her bastığımız telin 5. kolunu alt telin boş salınım notasını verir, her bastığımız telin 7. kolunu üst telinin boş notasını verir tarzında ipucuymuş gibi görünen fakat öğrenciyi kolaycılığa iten ve kafa karıştıracak bilgiler sunulmuştur. Bu tarz bilgiler öğrencinin gitarı yalnızca belli pozisyonlar ile görmesine sebebiyet vermektedir. Gitar klavyesinin yukarıdan bakılmış şekilde bir şematüğünü vererek bu şema üzerinde tüm notaları öğrenci tarafından üzerlerine yazması hedeflenen örnek sorular verilmiştir.

Sayfa 22-54: Gamlar ana başlığı ile başlayarak önce majör ve minör gamların formülleri verilmiş, sonra da sayfalar boyunca tüm majör ve minör gamlar bemollü ve diyezli majör ve minör gamlar başlıkları ile teker teker yazılmıştır. Notalar harf karşılıkları ile kullanılmıştır. Her sayfanın sonunda porte ve tabletür yazımının eş zamanlı ilerlediği o gamın notaları verilmiştir. Henüz gitar çalmaya, sağ ve sol el parmaklarının gitar üzerindeki hareketlerini geliştirmeye yönelik hiçbir çalışma verilmemişken, yazar tarafından verilen ve müzik teorisi ve armoni konularının temelini teşkil eden bu bilgiler çok erken olmuştur. 2, 3 veya maksimum 4 nota içermesi gereken nota öğretisi ve o notaların klavyede icrası amaçlı hiçbir çalışma verilmeden G gamının portenin altındaki 2. ek çizgiden başlayarak 2 oktav tize giden nota yazımı öğrencinin gözünü bir hayli korkutacaktır. Hoca eşliğinde bile çalışılsa bir anda o kadar notanın hafızaya kazınması mümkün olmayacaktır. Tespit edilen bu gamlar gitar klavyesinin şematik diyagramı üzerine yazılarak da öğrenciye sunulmuştur.

Sayfa 56-60 : “Akorlar” başlığıyla başlayan bu bölümde akorların oluşum formüllerine yer verilmeden şematik olarak gitar üzerinde basış şekilleri öğrenciye sunulmuştur. Sunulan akorlar; C, A, G, E, D, Cm, Am, Gm, Em, Dm akorlarıdır. Yazar, akor kavramını tanımlarken; “en az 3 farklı notadan oluşan ve aynı anda tınlayan seslerdir” tanımı ile müzik teorisi hususunda bir hataya temas etmiştir. Birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik ve onaltılık notaları sayfa 59 itibari ile öğrenciye sunarak çok geç kalmıştır. Geç kaldığı bir diğer husus ise gitar eğitiminin temelini teşkil eden eş zamanlı olarak hem nota öğretisi sunmak ve aynı zamanda da performans pratikleri yazmak olmuştur.

4.5. Bülent İŞBİLEN

Bülent İşbilen Balgat Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümü’den mezun olmuştur. Bilahare Marmara Üniversitesinde Elektrik Mühendisliği Bölümünü kazanmış ve elektrik mühendisi olmuştur. Yazar okuduğu bölümden farklı olarak müziğe ve sinemaya yönelmiştir. Müzik ve gitar eğitimi konusunda önemli çalışmalar yapmış ve kitaplar yayınlamıştır.

Gitar Eğitimi, Özel Eğitim ve Okulöncesi Eğitimi alanında eğitim veren; bu alanlar üzerine yayınlanmış metot ve repertuar kitapları bulunan müzisyen, eğitmen ve yazardır. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Anaokulunda, GATA Gülhane Sağlık Vakfı Özel Eğitim Okulunda ve Özel Bilkent Lisesi/Müzik Öğretmenliği yapmış ve çeşitli kurumlarda eğitmen ve koro şefi olarak görevler yürütmüştür.

Yayınlanan önemli eserleri olarak: “Özel Eğitimde Sanatsal ve Sportif Becerilerin Öğretimi”, “Müzik Etkinlikleri” (Bülent İşbilen), Çocuklar İçin Gitar Metodu (Bülent İşbilen, Özhan Gölebatmaz), “Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu” (Bülent İşbilen, Güray Demir), “Pop Gitar Metodu” (Bülent İşbilen), “Pop Gitar Repertuarı” (Bülent İşbilen, Özhan Gölebatmaz), “Rock Şarkıları Repertuarı” (Bülent İşbilen, Özhan Gölebatmaz, Güray Demir), “Şarkı Soloları /Türkü” (Bülent İşbilen, Özhan Gölebatmaz, Güray Demir), “Şarkı Soloları /Türkçe Pop” (Bülent İşbilen, Özhan Gölebatmaz, Güray Demir) “Elektro Gitar Metodu” (Bülent İşbilen, Burak Erdoğan), “Türkçe & Yabancı Şarkılar” (Bülent İşbilen, Güray Demir) adlı eserleri sayılabilir.

4.5.1. Bülent İŞBİLEN ve Burak ERDOĞAN “Elektro Gitar Metodu”

Bülent İşbilen ve Burak Erdoğan (2016, 11)’ın “Elektro Gitar Metodu” adlı kitabının incelenmesi:

Yazarlar “Elektro Gitar Metodu” adlı kitapta (Sayfa 1-11) elektro gitarın fiziksel yapısından bahsetmiş, resim ve şemalarla gitarın üzerindeki notaları kabaca öğrenciye sunmuştur. Nota değerlerinden bahsedilmiş ve tabletür sistemi ile özdeşleştirilmiştir. Müzik terimleri hususuna girizgâh yapılmıştır. Ancak nota değerleri konusu hızlı geçilmiş ve başlangıç seviyesindeki bir öğrenci için karmaşık hale sokulmuştur.

- Sayfa 11-22: Alternate penalama hususuna değinilmiş ve etütler verilmiştir. En alt üç telde nota çalımının gelişmesi adına küçük etütler sunulmuştur.

- Sayfa 22-27: Türk pop ve rock gruplarının 7 adet parçası nota ve tabletür eşliğinde öğrenciye sunulmuştur. Bu parçalardaki nota değerleri, noktalı ve bağlı notalar barındırdığı için erken bir çalışma sunularak öğrencinin nota değerini hissetmekten çok geçmişten bugüne kulağında kalan tartımlarla eseri icra ederek analitik kavrayışı ertelenmiştir.
- Sayfa 27- 46: Boş tellerde başlayarak ilk 4 kolonluk pozisyonda çalışmalar sunulmuştur. Pull off ve hammer on teknikleri açıklanmış ve örneklendirilmiştir. Bu tekniklerin bulunduğu kült olmuş 2 rock parçasından etüt parçacıkları sunulmuştur. Slide, vibrato, bending tekniklerinden bahsedilmiştir. Bu metodun eğitimi ile 46. sayfaya varan bir öğrenci için çok erken olmuştur.
- Sayfa 46-74: Ritm gitara dair olan akor, power chord, palm mute, ritm tartımları ve arpej kavramlarından teoride yüzeysel olarak bahsedilmiş ve yerli ve yabancı rock gruplarından parçalarla örneklendirilmiştir. Bu örnekler kitabın akışı içerisinde erken sunulmuş çalışmalardır.
- Sayfa 74-108: Kitabın bu bölümü repertuara ayrılmıştır. Sırasıyla; Metallica – Enter Sandman, Deep Purple – Smoke on the Water, Pentagram – Lions in a Cage, Black Sabbath – Paranoid, Şebnem Ferah – Can Kırıkları, Metalica – One, Manga – Bir Kadın Çizeceksin, Duman – Seni Kendime Sakladım, The White Stipes – Seven Nation Army, Mor ve Ötesi - Sevdâ Çiçeği, Metallica – The Unforgiven, Yavuz Çetin - İstanbul’a Ait, Teoman – Uykusuz Her Gece, Pentagram – Bir, Iron Maiden – Fear of the Dark, Ogün Sanlısoy - Saydım, Mor ve Ötesi - Cambaz, Red Hot Chili Peppers – Californication, Dio – Holy Diver, Micheal Jackson – Beat it, Erkin Koray – Arap Saçı, Hande Yener - Acı Veriyor, Guns’n Roses – Sweet Child o Mine, Nilüfer - Erkekler Ağlamaz, Kargo – Bana Yalan Söylediler, Teoman - Bazı Yalanlar, Pentagram - Gündüz Gece, Athena - Çatal Yürek, Teoman – Gemiler, Athena – Kime ne, Mor ve Ötesi - Sor .
- Sayfa 108-110: Elektro gitarda kullanılan efektör ve efekt çeşitlerinden bahsedilmiştir.

Yapılan tüm bu değerlendirmelerin bir özeti olarak elektro gitar öğretim metotları konusunda ülkemizde yapılan çalışmalar incelenerek aşağıdaki tablolarda yer alan özet bulgulara ulaşılmıştır.

Tablolarda özet olarak sunulan bu bulgular her yazarın ilgili kitap incelenmesi kısmında genişçe irdelenmiştir.

Tablo 4. 1: Öğreti Stilleri Tablosu

Değerlendirme kriteri	Rock Gitar ve Teori – Ahmet Seyfi Erkan	Elektro Gitar Metodu – B. İşbilen / B. Erodoğan	Solo Gitar Metodu – Bora Uslusoy	Elektro Gitar Metodu 1 – Selim Işık	Elektro Gitar Metodu 2 – Selim Işık	Aycan’la Gitar Dersi – Aycan Karadaş	Solo Gitar için Diziler ve Arpejler – Bora Uslusoy	Solo Gitar Metodu 2 – Bora Uslusoy
Nota yazımı	var	var	var	var	var	var	var	var
Tabletür yazımı	yok	var	var	var	var	var	yok	var
Şematik gösterim	var	yok	yok	yok	yok	var	var	yok
Teori Öğretisi	var	yok	var	var	var	yok	yok	yok
Armoni Öğretisi	var	yok	var	var	yok	yok	yok	yok
Repertuvar İçeriği	var	var	yok	yok	var	yok	yok	yok

Tüm metotlarda nota yazımı kullanılmıştır. Tabletür yazımı 1. ve 7. metotlar hariç tüm kitaplarda kullanılmıştır. Şematik gösterim 2,3,4,5. metotlar hariç tüm kitaplarda kullanılmıştır. Teori öğretisi 2,6,7,8. metotlar haricinde tüm kitaplarda bulunmaktadır. Armoni öğretisi 2,5,6,7,8. metotlar hariç tüm kitaplarda bulunmaktadır. Repertuvar içeriği 3,4,6,7,8. metotlar hariç tüm metotlarda bulunmaktadır.

Tablo 4. 2: Müzik Tarzı İçerikleri Tablosu

Değerlendirme kriteri	Rock Gitar ve Teori – Ahmet Seyfi Erkan	Elektro Gitar Metodu – B. İşbilen / B. Erodoğan	Solo Gitar Metodu – Bora Uslusoy	Elektro Gitar Metodu 1 – Selim Işık	Elektro Gitar Metodu 2 – Selim Işık	Aycan’la Gitar Dersi – Aycan Karadaş	Solo Gitar için Diziler ve Arpejler – Bora Uslusoy	Solo Gitar Metodu 2 – Bora Uslusoy
Klasik Müzik İçeriği	var	yok	yok	yok	yok	yok	yok	yok
Caz Müzik İçeriği	yok	yok	yok	yok	yok	yok	var	var
Rock Müzik İçeriği	var	var	var	var	var	var	var	var
Blues Müzik İçeriği	var	yok	var	var	var	yok	var	var
Pop Müzik İçeriği	yok	var	yok	yok	yok	yok	yok	yok

Klasik müzik içeriği yalnızca 1. metotta yer almaktadır. Caz müzik içeriği yalnızca 7. ve 8. metotlarda yer almaktadır. Rock müzik içeriği tüm metotlarda yer almaktadır. Blues müzik içeriği 2 ve 6. metot hariç tüm kitaplarda yer almaktadır. Pop müzik içeriği yalnızca 2. metotta yer almaktadır.

Tablo 4. 3: Öğreti Seviyeleri Tablosu

Değerlendirme kriteri	Rock Gitar ve Teori – Ahmet Seyfi Erkan	Elektro Gitar Metodu – B. İşbilen / B. Erodğan	Solo Gitar Metodu – Bora Uslusoy	Elektro Gitar Metodu 1 – Selim Işık	Elektro Gitar Metodu 2 – Selim Işık	Aycan’la Gitar Dersi – Aycan Karadaş	Solo Gitar için Diziler ve Arpejler – Bora Uslusoy	Solo Gitar Metodu 2 – Bora Uslusoy
Başlangıç seviyesi etütleri	var	var	var	var	var	var	var	var
Orta seviye etütleri	var	yok	var	var	var	yok	var	var
İleri Seviye Etütleri	var	yok	var	var	var	yok	var	var
Sayfa Sayısı	308	110	121	158	144	91	53	55

Başlangıç seviyesi etütleri tüm metotlarda yer almaktadır. Orta seviye etütleri 2 ve 6. metot hariç tüm kitaplarda yer almaktadır. İleri seviye etütleri 2 ve 6. metot hariç tüm kitaplarda yer almaktadır. Metotların barındırdığı sayfa sayıları tablonun son satırında belirtilmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Türk Yazarlar Tarafından Yazılmış Elektro Gitar Metotlarının Öğretim Yöntemleri ve Didaktik Açıdan İncelenmesi adlı bu yüksek lisans tez çalışmasında yapılan araştırmalar ışığında aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkarılmıştır:

Tüm metotlar tabletür yazım şeklini içermektedir. Bir öğrencinin kendi kendine herhangi bir enstrümanı öğrenmesi imkânsız olduğu için bu durumda bir eğitmene ihtiyaç olduğu aşîkârdır. Eğitim eğitmen eşliğinde süregeldiğı için tabletür yazımını hiç kullanmamak veya en kötü ihtimalle çok çok az ve yalnızca pozisyonu ifade edecek şekilde küçük parçalarla sunmak öğrencinin notadan korkmaması ve öğrenim için notadan başka bir yolu olmayacağını bilmesi kesinlikle daha donanımlı öğrencilerin yetişmesini sağlamaktadır.

Tabletür yazımının verilmesi ile sanki her şey kusursuz ve hataya yol açmayacakmış gibi düşünülmekte fakat parmak numaralarının tüm metotlarda çok az noktada verilmiş olması öğrencinin pasajı yanlış pozisyonize etmesi ve bunun hiç farkına varamaması durumu ile sıklıkla karşılaşmaktadır. Metotların tümünde parmak numaraları yetersiz seviyede verilmiştir.

Metotların tümünde elektro gitarın öncelikle ve neredeyse yalnızca rock müzik için icat edilen bir enstrüman olduğu izlenimi yaratılmıştır. Sadece Ahmet Seyfi Erkan'ın metotunda dünya üzerindeki tüm müzik türlerine elektro gitarın adapte edilebileceğinden bahsedilmiş ve tüm müzik türlerine dair bol miktarda etüt verilmiştir. Verilen bu etütler yalnızca nota yazımı ile öğrenciye sunulmuş ve bestecilerinin isimleri ve biyografilerine genişçe yer verilmiştir.

İncelenen tüm metotlar içinde “Aycan’la Gitar Dersi” kitabında tabletür yazımı ve şematik yazım tekniğı birlikte öğrenciye sunulmuş, nota öğretisi ve teorik bilgiye neredeyse hiç temas etmemiştir. Bu yazım tarzı temeli zayıf olan öğrenciler için zorluklara yol açabilir. Yazarın müzik bölümlerinden gelmediğı ve inşaat mühendisi olduğu düşünüldüğünde bu durumdaki karışıklığın sebebi ortaya çıkmaktadır.

İncelenen tüm metotlar içinde elektro gitarın olmazsa olmaz ve en karakteristik tekniklerinden olan bending hareketi ve akabinde ortaya çıkan bulan rock ve blues

lickleri yalnızca Bora Uslusoy'un Gitar Metotu kitabında ayrı bir bölüm olarak ve detaylıca ele alınmıştır.

Ahmet Seyfi Erkan'ın metotu hariç olmak üzere, tüm metotlar içerisinde işlenen tarzlar Blues, Rock ve türevleri, Metal ve türevleri olarak göze çarpmaktadır. Tüm kitaplarda Jazz ve Klasik müzik etütlerinin öğrenciye verilmesi, müzik teorisi ve armoni hususuna girilmemesi öğrencinin ufkunun açılması açısından uygun bir yöntemdir.

İncelenen tüm metotlar içerisinde kitaptaki çalışmaların tümü veya bir kısmının görsel ve icra incelikleri açısından sunulduğu DVD eğitim bölümü olmayan tek kitap Ahmet Seyfi Erkan'ın metotudur. Kitabın diğer metotlardan çok daha önce, 5 Temmuz 2004 yılında piyasaya çıkmış olması ve o dönemde DVD çekimleri ve DVD çoğaltılma maliyetlerinin yüksek oluşu düşünüldüğünde durumun nedeni ortaya çıkmaktadır.

Bülen İşbilen/Burak Erdoğan-Elektro Gitar Metotu ve Aycan Karadaş-Aycan'la Gitar Dersi kitapları hariç Tüm metotlarda ileri tekniklere değinilmiş ve çok sayıda olmasa da örnek etütler verilmiştir.

Yazım dili, doğru ölçekte düzey yükseltimi ve anlaşılabilirliği açısından en verimli metot Ahmet Seyfi Erkan-"Rock Gitar ve Teori" kitabıdır. "Rock Gitar ve Teori" metotunda da az miktarda olmakla beraber diğer tüm metotlarda olduğu gibi doğru ölçek, doğru teknik, devamlılıkla düzey yükseltimi çoğunlukla sekteye uğramıştır.

İncelenen metotlar içerisinde yalnızca gitar albümü/repertuar albümü vasfı taşıyan tek kitap Selim Işık-"Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -II-)" kitabıdır. Bu metotta repertuarı oluşturan tüm eserler rock, blues, metal tarzları ve alt başlıklarını oluşturan eserlerdir. Diğer metotlarda teknik ve etüt çalışmaları öne çıkarken bu metotta repertuar albümü fonksiyonu öne çıkmış ve öğrenciye sunulan bu eserler içerisinde eserlerin içerdiği teknikler ve teorik donanımdan eser sonlarında kısaca bahsedilmiştir.

İncelenen metotlar içerisinde yalnızca ileri tekniklere adanmış tek bir kaynak bulunmaktadır; bu kitap Bora Uslusoy-"Solo Gitar Metotu II (İleri Teknikler)" kitabıdır ve yalnızca ileri teknikleri içeren bu kitap 55 sayfadan oluşmaktadır.

İncelenen metotlar içerisinde en spesifik ve tek bir nokta hedef alınarak kaleme alınan 2 metot bulunmaktadır. Bunlar; Bora Uslusoy'a ait olan "Solo Gitar İçin Diziler ve Arpejler" metotu ve "Solo Gitar Metodu II (İleri Teknikler)" kitaplarıdır. Bora Uslusoy'un ilk kitabı olan ve birçok tekniğe değinen "Solo Gitar Metotu" kitabının aksine bu kitaplarda yalnızca kitaba adını veren spesifik noktalara değinilmiştir.

İncelenen metotlar içerisinde pop müziğe dair içerisinde ögeler barındıran tek kitap Bülent İşbilen/Burak Erdoğan “Elektro Gitar Metodu” kitabıdır. 109 yapraktan oluşan bu metotta 62. Sayfaya kadar tekniklerden bahsedilmiş ve sonrasında gitar albümü şeklinde şarkılara yer verilmiştir.

Birinci alt problemin sonucu olarak; incelenen metot kitaplarının yazarları içerisinde yalnızca Bora Uslusoy Amerika Birleşik Devletleri’nde elektro gitar ve müzik teknolojileri alanında eğitim almış bulunmaktadır. Diğer yazarlar otodidakt biçimde enstrümana adapte olmuşlardır. Ancak Bora Uslusoy’un haricindeki diğer yazarlar başka branşlarda eğitim alsalar da elektro gitarı gençlik çağından beri vazgeçilmez bir hobi, kendini gerçekleştirme aracı olarak görmüş, büyük bir tutku ile elektro gitara bağlanmış, bu konuda değişik kurs ve eğitimler alarak kendilerinin bu konuda ustalaşmalarını sağlamışlardır.

İkinci alt problemin sonucu olarak: araştırmanın en önemli noktası budur. Bir metot kitabının en önemli unsuru teknik ve teorik çalışmaları küçük adımlarla ilerleyerek ardışık şekilde basamaklandırmaktır. Türkiye’de bu çalışmanın en kıymetli örneğini Ziya Aydınhan-Gitar Metodu I kitabında görebilmekteyiz. Klasik gitar öğretisi sunan bu kitap metot yazarlığı konusunda bir mihenk taşıdır.

İncelenen metot kitapları arasında bu husustaki başarı sıralaması birinciden başlayarak şu şekildedir; Ahmet Seyfi ERKAN-“Rock Gitar ve Teori”, Bora USLUSOY - “Solo Gitar Metodu”, Selim IŞIK – “Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -I)”, Selim Işık “Elektro Gitar Metodu (Selim Işık ile Gitar Dersleri -II-”, Bora USLUSOY- “Solo Gitar Metodu II (İleri Teknikler)”, Bora USLUSOY - “Solo Gitar İçin Diziler ve Arpejler”, (Bülent İŞBİLEN ve Burak ERDOĞAN) - “Elektro Gitar Metodu” , Aycan KARADAŞ- “Aycan’la Gitar Dersi.

Üçüncü alt problemin sonucu olarak; incelenen metotların en çok vurgu yaptığı tarz rock müziktir. Dünya üzerinde ve ülkemizde de elektro gitar denince ilk akla gelen tarzın rock müzik olması bu hususta da etkisini hissettirmiştir. Tüm Metotlarda rock müzik genel içeriğin % 90’ını oluşturmaktadır. Metotların işlediği müzik tarzı içerikleri tablo 1’de sunulmuştur.

Bir elektro gitar metodunda olması gereken başlıca detaylar şunlardır;

Teori ve teknik eğitimden önce fiziksel öncüller (duruş, tutuş, pena tutuş, sağ ve sol elin doğru konumlandırılması vb.) verilmelidir. Mümkünse video veya en azından resimlerle açıklanmalıdır.

Başlangıçtan orta seviyeye kadar çok küçük ve ardışık parçalar halinde ilerlenmelidir. Başlangıç noktamızı sıfır (0), ileri seviyeyi de yüz (100) birimleri olarak kabul edersek, nota deşifresi ve teknik ilerlemeler açısından sıfırdan yüze kadar hiçbir sayı atlanmayacak şekilde basamaklandırılmalıdır.

Öğrenciye muhakkak metronom ile çalışması öğütlenmeli ve enstrüman çalmak ve çalışmanın farklı dinamikler olduğu net bir şekilde açıklanmalıdır. Gerek nota deşifre ve çalımına dair etütler gerek notadan ezberlenerek çalınan teknik etütler olsun tüm etütlerin üzerinde hoca tarafından uygun görülen bpm sayısı yazmalı ve hedef bpm'e hatasız ulaşıncaya dek bir sonraki etüte geçmemesi önerilmelidir.

Bahsi geçen teknik ve konuların ardından öğrencinin dinleyebileceği referans eserlere yer verilmelidir.

Elektro Gitar genellikle solo bir enstrüman olarak görülmekte ve yüksek oranda rock müzik ile özdeşleştirilmektedir. Öğrenciye diğer müzik tarzları da tanıtılmalı ve her tarzda çalışmalara yer verilmelidir. Solo gitarın yanında ritim gitar ve chord melody çalışmalarına da başlangıçtan kısa bir süre sonra yer verilmeli ve öğrencinin müziği solo veya ritim olarak değil bir bütün olarak görmesinin temelleri atılmalıdır.

Nota öğretisini her yeni etütte en fazla 2 veya 3 nota olarak ekleyerek devam ettirmeli ve tabletür sisteminden mümkün olduğunca uzak durulmalıdır. Notayı sadece etütün klavye üzerindeki tarifi için kullanmamalı, nota deşifre edilerek çalmak için de eserler öğrenciye sunulmalıdır.

Armoniye giriş bilgileri ve armoni konularının devamı etütlerin ve teknik konuların aralarına sıkıştırılmamalı, öğrenci orta seviyeye geldikten sonra güzel bir şekilde basamaklandırılarak kitabın yeni bir bölümünde sunulmalıdır. Bu sayede öğrenciye sunulan tüm armoni öğretileri o konu çerçevesinde tek bir blok olarak ezberlenmeli ve icra edilmelidir.

Metotun başından itibaren öğrenciye sağ elinde sadece pena ile değil parmaklarıyla da veya pena ve parmaklarıyla çalabileceği çalışmalar verilmeli ve bu sayede chord melody tekniğinin temelleri atılmakla beraber sağ eldeki pena vuruşu esnasında diğer parmak kaslarının da sağlıklı hareketi ve olası bir sağ el yanlış kavrayış hatalarının

önüne geçilmelidir. Bu sayede yanlış tutuş temelli kas hastalıklarının da önüne geçilmiş olacaktır.

Elektro gitarın en karakteristik hareketlerinden olan blues licklerine çok sayıda yer verilmeli ve doğaçlama konusu üzerinde yoğunlukla durulmalıdır.

Elektro gitar genellikle en çok kullanılan 5, 6, 7, 8. kolonlarından ibaret görülmemeli ve tüm klavye öğrenciye muhakkak öğretilmelidir.

Metotun başlarından itibaren sadece Am ve C tonaliteleri çerçevesinde eserler ve teknikler verilmemeli, öğrenciye en azından 2 diyezli ve 2 bemollü tonlar da çaldırılarak tek düzelikten uzak tutulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akçay, Ş. Özer. 2018. Karaaslan, S. Joe Satriani'nin "Asik Veysel" adlı Eserinin Müzikal Özelliklerinin İncelenmesi. **Çevrimiçi Müzik Bilimleri Dergisi**. c.3. s.3: 46-69.
- Arın, M. Eren. 2014. Yerelden Küresele Açılan Bir Model Olarak Perdesiz Gitar. **Journal of Humanities and Tourism Research**. c.4. s.1: 79-90.
- Burton, W.P. 2000. Instruments of Desire: The Electric Guitar and the Shaping of Musical Experience (Review). **Music Library Association**. c.57.s.2: 418-420.
- Carfoot, Gavin. 2006. Acoustic, Electric and Virtual Noise: The Cultural Identity of the Guitar. **Leonardo Music Journal**. c.16. s.5: 35-39.
- Dökümcü, Mert. "Elektro gitarın tarihi". <https://musiconline.com.tr/elektro-gitarin-tarihi/#:~:text=Elektro%20gitar%C4%B1n%20tarihi%201900'lerin,titre%C5%9Fimini%20kuvvetlendiren%20bir%20mekanizma%20kurmu%C5%9Ftur>. [16 Mart 2019].
- Dumoulin, Regis. Gauzente, C. 2013. The Solid Body Guitar in the Digital Era: How Persistent Myths Influence Musicians' Evaluation Criteria. **International Journal of Arts Management**. c.15. s.2: 4-17.
- Erim, Ali, Yöndem, Sadık. 2009. Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi. **Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi**. c.26. 45-55.
- Erkan, Ahmet Seyfi. 2015. **Rock Gitar ve Teori**. 1. bs. İstanbul: Kitapyurdu Kitabevi.
- Harrison, Eli. 2010. Challenges Facing Guitar Education. **Music Educators Journal**. c.97. s.1:50-55.
- Hill, Mathew. 2008. George Breed and His Electrified Guitar of 1890. **The Galpin Society Journal**. c.61:193-203.
- Işık, Selim. 2013. **Selim Işık ile Gitar Metodu**. 1.bs. İzmir: Bemol Müzik Yayınları.
- Işık, Selim. 2017. **Elektro Gitar Metodu 2 - Selim Işık ile Gitar Dersleri**. 1. bs. İzmir: Bemol Müzik Yayınları.

- İşbilen, Bülent, Erdoğan, Burak. 2016. **Elektro Gitar Metodu**. 1. bs. İstanbul: Arkadaş yayıncılık.
- Karadaş, Aycan. 2009. **Aycan’la Gitar Dersi**. 1. bs. İstanbul: Nota Yayıncılık.
- Kılıçoğlu, Hakan. 2018. Türkiye’de Popüler Müziğin Tarihsel Gelişiminde Davul Çalım Yaklaşımları. Yüksek Lisans Tezi. YTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Millard, A. 2004. **The Electric Guitar: A History of an American Icon**. Baltimore, Maryland: Johns Hopkins Univ Pr.
- Millard, Andre. 2004. **The Electric Guitar: A History of an American Icon**. Baltimore, Maryland: Johns Hopkins Univ Pres.
- Özen, Ali. 2017. Elektro gitar eğitiminde caz, fusion ve rock türleri arasındaki kesişmeler. Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özen, Ali. 2017. Elektro gitar eğitiminde caz, fusion ve rock türleri arasındaki kesişmeler. Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Pektaş, Mehmet. “Elektro gitarın Tarihçesi”. www.bilisimdergisi.org.tr/s126/pdf/100-115.pdf . [Kasım 2010].
- Roads, Curtis. 1996. Early Electronic Music Instruments: Time Line 1899-1950. **Computer Music Journal**. c.20.s.3: 20-23.
- Tabak, Cihan. 2018. Teknoloji-Gitar ilişkisi: Manyetikler ve Efektler. **Akademik Bakış Dergisi**. c.67: 86-96.
- Uslusoy, Bora. 2011. **Solo Gitar Metodu**. 1. bs. İstanbul: Modern Müzik Akademisi Yayınevi.
- Uslusoy, Bora. 2012. **Solo Gitar için Diziler ve Arpejler**. 1. bs. İstanbul: Modern Müzik Akademisi Yayınevi.
- Uslusoy, Bora. 2017. **Solo Gitar Metodu II: İleri Teknikler**. 1. bs. İstanbul: Bu Müzik Akademisi.
- Walksman, Stewe. 2001. **Instruments of Desire: The Electric Guitar and the Shaping of Musical Experience**. Harvard University Press.

ÖZ GEÇMİŞ

Doğum Tarihi	:29.10.1987
Doğum Yeri	:Erzurum
Eğitim Bilgileri	
Yüksek Lisans	:2019 - Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Ana Sanat Dalı- Müzik ve Sahne Sanatları, Yüksek Lisans Programı
Lisans	:2009-16 Haliç Üniversitesi Konservatuarı, Türk Müziği Bölümü
Lise	:Erzurum Nevzat Karabağ Anadolu Öğretmen Lisesi - Erzurum İstiklal Lisesi
Çalıştığı Kurumlar	: Serbest Çalışan – Müzisyen